

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Kecskeméti Szakképzési Centrum

Fazekas István Szakiskolája

OM azonosító: 203041

Kecskemét

2016.

Tartalomjegyzék

Preambulum	6
1. Az intézmény arculata	7
1.1 Az intézményben folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	7
2.1 Intézményünk funkciói	9
2.1.1 A köznevelési törvényben meghatározott funkciók	9
2.1.2 A közvetlen társadalmi környezet - szülők, tanulók, települések, gazdálkodó szervezetek - igényei által meghatározott funkciók.	9
2.1.3 Az intézmény kapcsolatai	9
3. A Kecskeméti Szakképzési Centrum Speciális Szakiskolája alaptevékenységei	10
3.1 A szakmai alapdokumentumban foglalt célok megvalósulása	10
3.2 Kiemelt pedagógiai feladat	11
3.3 A képzési irányok, továbblépés lehetőségei	12
3.4 Az intézmény képzési területei, szervezeti formái és kapcsolódás	12
4. A pedagógusok helyi feladatai	13
5. A nevelőtestületnek az iskola tevékenységeire, a helyi tanterv készítésére vonatkozó elhatározásai	14
5.1 A nevelés, képzés jellege társadalomközpontú	14
5.2 A pedagógiai megközelítés módja folyamatszemplétű	14
5.3 A tanítás minőségének biztosítása	15
6. Általános pedagógiai követelményrendszer alkalmazása	15
7. Az eredmények mérhetősége	16
8. Iskolánk pedagógusai által alkalmazott nevelési eljárások	16
9. Sikeresség	17
10. A személyiségfejlesztés kérdései	18
10.1 Célok: 9-10. évfolyam	18
10.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	18
10.2.1 Feladatok, eszközök, módszerek:	19
10.2.2 Általános emberi értékek, a személyiség fejlesztésének feladatai	20
10.3 A természet és környezet tisztelete, szeretete és védelme	20
10.4 Az ideológiai semlegesség biztosítása	21
10.5 Egészségvédelem, az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása	21
10.6 A teljes személyiségre ható fejlesztés	21

10.7 A tanulók felkészítése közösségi, társas kapcsolatokra	22
11. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	22
11.1 A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, irányítása	22
11.2 Fontos a tanulók életkori sajátosságainak a figyelembe vétele	23
11.3 Az önkormányzás képességének a kialakítása	23
11.4 A tanulói közösség tevékenységének tudatos tervezése	23
11.5 A közösség egyéni arculatának, hagyományainak a kialakítása	23
11.6 Osztályközösségek fejlesztése	23
11.7 A közösségfejlesztés	24
11.8 Diákkörök, szakkörök	24
11.9 A beilleszkedési és magatartási problémák feloldása	25
12. Iskolai tevékenységek	25
12.1 Az iskola tevékenységi rendszere	26
12.1.1 A tanítással, tanulással összefüggő tevékenységek	26
12.1.2 Az iskola működését segítő tanulói tevékenységek	26
12.1.3 A szabadidő hasznos eltöltését szolgáló tevékenységek	26
12.1.4 Az intézményi közéleti tevékenységek	26
12.2 A kötelező tanítási óra	26
12.2.1 A tanórán kívüli iskolai tevékenység	26
12.3 Tanórán kívüli foglalkozások rendje	27
12.3.1 Heti rendszerességű	27
12.3.2 Nem heti rendszerességű	27
13. Gyermek- és ifjúságvédelem, ifjúságvédelmi feladatok	28
13.1 Az ifjúságvédelmi munka főbb céljai	29
13.2 Feladatok	29
13.3 Az iskola ifjúságvédelemmel kapcsolatos tájékoztatási kötelezettsége	30
13.3.1 Kiemelt területek	31
14. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek	31
14.1 Kiemelten kezelt témák	32
14.1.1 A dohányzás, az alkoholfogyasztás és drogfogyasztás elleni védelem	32
14.1.2 Alkalmazott módszerek	33
14.1.3 Prevenációs lehetőségek	33
14.2 A szabadidő hasznos eltöltése	34
14.3 Eszközrendszer	35
15 A szülők és tanulók, valamint a pedagógusok együttműködésének,	

kapcsolattartásának formái	36
16 A pedagógiai program és a minőségfejlesztés kapcsolata	37
16.1 Az intézmény minősítési és értékelési rendszere	39
17. Tankönyvellátás	41
18. A tanulmányok alatti vizsgák eljárási szabályai	41
19. A fogyasztóvédelemmel kapcsolatos iskolai feladatok	44
20. A fogyasztóvédelmi oktatás céljai	44
20.1.A fogyasztóvédelmi oktatás irányelvei	44
20.2.A fogyasztóvédelmi nevelés tartalmi elemei	45
20.3.A fogyasztóvédelmi nevelés oktatás szinterei	45
20.4.A fogyasztóvédelmi nevelés módszerei	46
21.Az órarendkészítés szempontjai	46
22.A felvétel és az átvétel helyi szabályai	47
22.1 Felvétel az intézménybe	47
22.2 Személyi feltételek	47
23. Egészségnevelés és a környezeti neveléssel kapcsolatos feladatok	48
23.1 Egészségnevelési program	48
23.2 Megelőzés	48
23.3 Az egészségnevelés helyzete az iskolában	48
23.4 Egészségnevelési stratégiánk	49
23.5 Egészségnevelési tevékenységi területek	49
23.6Az egészségnevelés átfogó feladatai	50
23.7 Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	51
24.Mindennapos testmozgás	51
24.1 A tanulók fizikai állapotának mérése	52
25.Személyiségfejlesztés az egészségnevelés tükrében	53
26. Környezeti nevelés	54
26.1 Környezeti nevelési program	54
26.2 Környezeti nevelési stratégiánk	55
26.3 Környezeti nevelés a közismereti tantárgyakban	56
26.4 Környezeti nevelés a szakmai tantárgyakban	57
26.5 Az alapképzés órakeretében megvalósítandó feladatok	57
26.6 Az alapképzésen kívüli környezeti nevelési feladatok	58
27. A pedagógiai programmal kapcsolatos egyéb intézkedések	58

27.1 A pedagógiai program érvényességi ideje	58
27.2A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata	59
27.3 A pedagógiai program módosítása	59
27.4 A program nyilvánosságra hozatala	59
28.Pedagógiai program elfogadása és jóváhagyása	60

Preambulum

2015.július 1-vel a szakképzés intézményi átszervezése megtörtént és a kecskeméti szakképző intézmények között a Speciális Szakiskola is bekerült a Kecskeméti Szakképzési Centrum intézményei közé. 2015 július 1-vel az intézmény fenntartását átvette a Nemzetgazdasági Minisztérium, megmaradt viszont az iskola neve és felépítése, intézményegység helyett intézmény formában. 2016.09.01-től az intézmény új nevet kapott, így már a Kecskeméti Szakképzési Centrum Fazekas István Szakiskolájaként működik.

Összesítettük a szervezeti átalakítás következtében kialakuló speciális területeket. Megjelöltük a nevelő és oktató munka folyamatának összehangolható területeit az eredményes tevékenység megvalósulása érdekében.

Az iskola Pedagógiai Programja visszatükrözi a tagintézményi szinten elkészített, a kerettantervekhez illeszkedő helyi tanterveink megvalósíthatóságának követelmény- és feltételrendszerét.

Az iskolánk tevékenysége a speciális szakiskolai képzés, a felnőttoktatás.

A Pedagógiai Programunk kialakításában kiemelten fontos szerepet kaptak mindazok az oktatáspolitikai célok, amelyek meghatározóak napjainkban, így az esélyteremtés, a később érő tanulók esélykülönbségeinek csökkentése.

Iskolánk sokszínű profiljának megfelelően az OKJ szerinti szakmai programok is elkészültek, figyelembe véve az OKJ képzés tartalmi- és szerkezetváltozásait.

A programkészítés során figyelemmel voltunk arra, hogy az iskola fenntartója, (2015 július 1-től NGM), az iskola jelenlegi és jövőbeni használói valamint az érdeklődők az iskolánkban, nevezetesen a Kecskeméti Szakképzési Centrum Fazekas István Szakiskolájában folyó nevelő és oktató munkáról objektív képet kaphassanak.

Kecskemét, 2016. szeptember 9.

Török Anita

igazgató

A szakmai alapidokumentum szerint

A költségvetési szerv, köznevelési intézmény neve:	Kecskeméti Szakképzési Centrum
Székhelye	Kecskemét Szolnoki út 31.
Köznevelési intézmény tagintézménye:	Kecskeméti Szakképzési Centrum Fazekas István Szakiskolája
Telephelye	6000 Kecskemét, Erzsébet krt.73.
Rövid neve:	Kecskeméti SZC Fazekas István Szakiskolája
OM azonosítója:	203041
Fenntartó neve és székhelye:	Nemzetgazdasági Minisztérium Budapest József Nádor tér 2-4.
Működtető neve és székhelye:	Nemzetgazdasági Minisztérium Budapest József Nádor tér 2-4.
Gazdálkodási besorolása, jogköre:	jogi személyiséggel rendelkező szervezeti egység (kód: 012106)

Engedélyezett férőhelyek száma:

Kecskemét SZC	
Fazekas István Szakiskolája:	150

1. Az intézmény arculata

1.1Kecskeméti Szakképzési Centrum Fazekas István Szakiskolája (6000 Kecskemét, Erzsébet krt. 73.)

A szakiskola szegregált intézményként működik, tanulóit szakmai vizsgára készíti fel, segítséget nyújt nekik a munkába álláshoz és az életkezdéshez szükséges ismeretek átadásában.

A felvételi eljárás alapja a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság javaslata vagy intézményünk bizottság általi kijelölése. Az oktatás eltérő tanterv szerint történik és a tanulók mindegyike sajátos nevelési igényű.

2. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

A Kecskeméti Szakképzési Centrum Fazekas István Szakiskolája Pedagógiai Programja szakmai alapidokumentumként rögzíti a szakmai tartalmat, a nevelés és oktatás folyamatát, a fejlesztési stratégiát. Célja a szakmai alapidokumentum (alapító okirat) megvalósításának szakmai meghatározása.

A célok, amelynek meg kívánunk felelni, összhangban vannak az iskolahasználók igényeivel. A fiatalok munkanélkülisége ellen az egyik lehetséges eszköz az iskolázottság, a részsakképesítés megszerzése. Erre épülhet másodszakma, tanfolyami képzés új ismeretekkel. Fontos törekvésünk, hogy az iskola felkészítő, nevelő-oktató munkája összhangban legyen a munkaerő-piaci igényekkel és követelményekkel.

A tudásalapú társadalom új kihívásokat, elvárásokat jelent intézményünk számára is.

A pedagógiai program legalapvetőbb célja, hogy a fenntartó által a szakmai alapidokumentumban foglaltaknak megfelelően az iskola számára meghatározott tevékenységeknek, feladatoknak a megvalósításához megfogalmazza, meghatározza a szükséges szakmai tartalmakat.

Célunk, hogy a sajátos nevelési igényű, tanulásban akadályozott, értelmileg – érzelmileg sérült és autista tanulók számára is elérhetővé váljon a szakmai oktatás. Ezen sajátos pedagógiai munka során a nevelés, oktatás, képzés komplexitása kiemelt pedagógiai cél. Az alapkompenciák fejlesztése, mint alapvető cél jelenik meg ezen a területen.

Célunk: a lehetőségekhez képest minden felvett tanulónk számára szakmát, megélhetést jelentő szakképesítést kívánunk biztosítani. Törekszünk arra, hogy minél kisebb legyen a lemorzsolódás.

Célunk, hogy tanulóink olyan tudásra, erkölcsi normákra tegyenek szert, amely alkalmassá teszi őket a munkahelyen való beilleszkedésre, a közösségi életre, ahol alkalmazni tudják a kulturált

viselkedés szabályait. Képesek legyenek érdekeik érvényesítésére, eredménnyel, sikeresen helyezkedjenek el a szakmájukban.

A szakiskolánknak és pedagógiai tevékenységének első sorban a fiatalok szakemberré válásának előkészítését, a munkára, a szakmai hivatásra való nevelését kell szolgálnia, - a részképesség zavar kompenzációja, terápiája igen fontos cél.

Az intézményben folyó nevelés-oktatás alapvető célja, hogy teljesítse az intézménytípussal szemben támasztott társadalmi követelményeket, segítse elő a gondjaira bízott sérült fiatalok egyéni boldogulását, társadalmi beilleszkedését.

Célunk a sajátos tevékenységközpontú pedagógia és a gyermeki szabadság biztosítása, a szocializáció szempontjából fontos szokások, magatartások közvetítése, átadása.

Mindezek és a vonatkozó jogszabályok tükrében határozottan körvonalazódik, hogy a tudásalapú társadalom új kihívásokat, elvárásokat jelent a közoktatás és így intézményünk számára is, melynek megfelelni:

- korszerű ismeretek átadásával,
- egész életen át tartó tanulás felismertetésével és tudatosításával,
- tanulók többoldalú motivációjával,
- tanítási módszerek folyamatos megújításával,
- értékelés folyamatosságával,
- munkahelyekkel való kapcsolattartással,
- munkahelyi elvárásoknak megfeleléssel,
- diák – szülő - pedagógus partnerkapcsolatának fejlesztésével lehet.

2.1 Intézményünk funkciói

2.1.1 A köznevelési törvényben meghatározott funkciók

- Az intézmény biztosítja az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata és a Nemzetközi Egyezmény a Gyermekek Jogairól című deklaráció előírásait
- A személyiség kibontakozásának segítségével elősegíti nemcsak a szellemi és fizikai, hanem a magatartás, jellem, érzelmek összehangolt fejlesztését is.
- Fokozott ifjúságvédelmi funkció, különös tekintettel a szociális és mentálhigiénés veszélyekre.

2.1.2 A közvetlen társadalmi környezet - szülők, tanulók, települések, gazdálkodó szervezetek - igényei által meghatározott funkciók.

A speciális szakiskolának a feladata elérhetővé tenni a szakmai képesítések megszerzésén a tanulóknak a munka világába történő integrálódását.

- A vidéki és a rászoruló tanulók kollégiumi elhelyezésének biztosítása

2.1.3 Az intézmény kapcsolatai

- Kiemelkedő fontossággal bír a szülőkkel történő kapcsolattartás éppen a nevelő - oktatómunka színvonalának figyelemmel kísérése szempontjából.
- Az iskola szoros kapcsolatot és szakmai konzultációkat tart a vállalkozókkal, kisiparosokkal, kamarákkal, valamint minden olyan szervezettel, amely információval szolgál a szakképzés tartalmi elemeinek meghatározásához, illetve információt hordoz a térség munkaerő piacával kapcsolatosan.

Tanáraink szakoktatóink továbbképzése szempontjából kapcsolatot tartunk az Nemzeti Munkaügyi Hivatal Szakképzési és Felnőttképzési Igazgatóságával, és a szakminisztériumokkal.

- Kapcsolatot tartunk tanulóink lakhelyein található civil szervezetekkel a tanulóink munkára és az életre való felkészítése érdekében.

3. A Kecskeméti Szakképzési Centrum Fazekas István Szakiskolája alaptevékenységei

A jóváhagyott pedagógiai program alapján

- Könnyített testnevelés (gyógytestnevelés).
- Sajátos nevelési igényű (értelmi fogyatékos, halmozottan sérült), tanulók szegregált oktatása a szakértői bizottság javaslata alapján
- Általános műveltséget megalapozó iskolarendszerű felnőttoktatás.
- Tanulók ingyenes tankönyvellátása.

3.1 A szakmai alapidokumentumban foglalt célok megvalósulása

Középfokú tanintézményünk biztosítja a szakmai alapidokumentumban foglaltak szerinti célok megvalósulását:

- Az általános műveltség megszerzését, a részszakképesítés megszerzésére történő pedagógiai szakaszban a szintvizsgára, szakmai vizsgára való felkészítést és a szakmai vizsgát a tanulók körében;
- Törekszünk egészséges önbizalommal rendelkező, becsületes embereket nevelni, akik képesek a társadalmi beilleszkedésre és saját életsorsuk alakítására, egyéni adottságaiknak megfelelő szinten.
- Kialakítjuk és fejlesztjük a tanulóknál a kulturált magatartás, a viselkedés, a kapcsolattartás, az együttműködés alapkészségeit, az egészséges életmódhoz kapcsolódó ismereteket, szokásokat.
- Fejlesztjük a tanulók önismeretét, reális énképének kialakítását, értelmi és érzelmi képességeiket, a tananyag kiválasztásában a tanórai és a tanórán kívüli munkában nélkülözhetetlen módszerként alkalmazzuk a differenciálást.
- A tanulókat sújtó többszörös hátrány miatt a tanmenetekben a minimum követelményszint meghatározására is törekszünk.
- A nevelő-oktató munka alapvető feladata, hogy hozzájáruljon a tanulók személyiségének, képességeinek és készségeinek kibontakoztatásához, segítse a szellemi, testi fejlődésüket és az egészséges életmód kialakítását.
- Készítse fel a tanulóinkat a szakmunkás hivatásra, nevelje a szakma szeretetére, és ezáltal a munkával való azonosulásra. Alakítsa ki a tanulóknál a munkához való viszonyt, fejlessze ki a tanulóknál a szakmai tudás folyamatos megújításának igényét, és az ehhez szükséges képességeket.
- Az iskolának vállalni kell a tanuló személyiségének minél teljesebb fejlesztését. Ennek érdekében az iskolában folyó nevelés, a képességek és készségek fejlesztése, a közismereti oktatás, valamint a szakmai képzés szerves egységet alkot. Iskolánk e fejlesztési területek egyesítését akkor végezheti eredményesen, ha követelményeiben a tanulók adottságaihoz igazodik.

3.2 Kiemelt pedagógiai feladat

- Az egész személyiség harmonikus és differenciált fejlesztése.
- Lehetővé tenni a tanulók érdeklődésének és képességeinek megfelelő felkészítést a másodszakmára és/vagy a munkavállalásra.
- A tanulók értelmi képességének csökkenéséhez vezető fejlődési rendellenességek korrekciója.

- Az ép, vagy a kevésbé sérült funkciók továbbfejlesztése.
- Az eltérő értelmi fejlődés személyiségkárosító következményeinek megelőzése, korrekciója
- Szükség esetén a társuló fogyatékoságok korrekciója.
- A tanulók társadalmi beilleszkedésének segítése.
- Az életkezdesi, életviteli technikák elsajátítása, „Tanuld meg!” helyett „Készítsd el!” alapelv érvényesítése, a végzett tanulók munkaerő-piaci érvényesülésének elősegítése érdekében „Semmit rólunk, nélkülünk! alapelv” alapján.
- A különböző ismeretek gyakorlati alkalmazásának elsődlegessége.
- A tanulási folyamatok hatékonyságának elősegítése, új oktatási, tanulásszervezési eljárások alkalmazása.
- Az egyéni adottságokra építő, az egész életen át tartó tanulás attitűdjeinek kialakítása.
- A tanulás iránti motiváltság elősegítése, a tanulás tanítása.
- Az iskoláról kialakult élő „közvéleménykép” javítása, az iskola kapcsolatainak bővítése, ápolása, a nyitott intézmény működésének biztosítása.
- Az iskolai fegyelem és tisztaság színvonalának megőrzése, illetve javítása.
- A családokkal való együttműködés, szoros kapcsolat kialakítása.

3.3 A képzési irányok, továbblépés lehetőségei

- Szakközépiskolai képzés felé
- Rendelkezzenek azon képességekkel, melyek segítségével képesek saját életkarrierjük megtervezésére. Ki tudják választani a számukra legmegfelelőbb, sikeres utat.
- A környezet- és az egészségvédelem alapértékeinek aktív megismerése révén felelős döntéseket tudjanak hozni a környezetük állapotának és egészségük megőrzése érdekében.
- A tanulóknak és a gazdaság szereplőinek a lehetőségeinkhez képest széles szakmai kínálatot kívánunk biztosítani, segítve a szakmák kiválasztásának lehetőségeit.
- Beiskolázáskor a tanulói szükségletek és a gazdaság szereplőinek igényei szerint indítjuk a szakmákat, évente, vagy a szükséges időben, összhangban a fenntartó elvárásaival is.

3.4 Az intézmény képzési területei, szervezeti formái és kapcsolódás

A köznevelési tv. 13.§ (6) bekezdés szerint: (6) Az értelmi fogyatékos tanulók képességét fejlesztő szakiskola előkészítő szakiskolaként működik, ha a nevelés-oktatás kizárólag a kilencedik-tizedik évfolyamon folyik. A tanuló a kilencedik-tizedik évfolyamon felkészülhet a speciális szakiskola szakképzési évfolyamán történő, vagy a készségfejlesztő szakiskolai továbbtanulásra.

Ezért működtetjük az előkészítő szakiskolát, és a készségfejlesztő szakiskolai képzést.

1/9. évfolyam (alapozó, előkészítő szakiskola)

2/9-3/10. évfolyam 2/9-5/12. évfolyam(szakképzés)

11.-12. évfolyam (önálló életvitelre felkészítő osztály, készségfejlesztő szakiskolai képzés)

- Felkészítés szakmai vizsgára OKJ szerinti részsakképesítés szerinti szakmákban.

A speciális szakiskolában oktatható szakmák:

21 622 01 Kerti munkás
21 811 01 Konyhai kisegítő
21 542 01 Lakástextil-készítő
21 622 02 Parkgondozó
21 582 01 Szobafestő
21 542 02 Textiltermék-összeállító
31 723 01 Betegkísérő
31 542 01 Bőrtárgy-készítő
21 623 01 Erdőművelő
31 582 02 Építményszaluzat és fémállvány-szerelő
31 521 06 Gépi kovács
31 525 01 Kerékpárszerelő
31 622 01 Kertépítő- és fenntartó
21 215 01 Kosárfonó
21 621 02 Mezőgazdasági munkás
21 541 02 Sütőipari és gyorspékési munkás
31 215 02 Virágkötő
31 582 06 Zsaluzóács
34 582 03 Épület- és szerkezetlakatos
34 582 04 Festő, mázoló, tapétázó
34 582 08 Kőműves és hidegburkoló
31 521 03 Fogyóelektródás védőgázos ívhegesztő
31 521 01 Bevontelektródás kézi ívhegesztő

4. A pedagógusok helyi feladatai

A pedagógusok az órarend szerinti tanítási feladatok mellett az alábbi feladatok megvalósításában vesznek részt:

- Olyan élettér kialakítása és biztosítása, melyben a gyerekek nyitottak maradnak, feszültségtől mentes, derűs légkörben gazdagodik személyiségük..
- Hagyományaink, ünnepeink megismertetése, átörökítése, élővé tétele (kézműves foglalkozások, stb.).
- Más népek, kultúrák megismertetése által erősítsük az Európához tartozás tudatát. (Erasmus, Határtalanul pályázatokban való részvétel)
- Magyarságunk gyökereinek megismertetése (nyelv, történelem, magyarságtudat), szakkörökön, versenyeken, ünnepélyeken
- A családi életre nevelés: védőnő feladata/ az osztályfőnöki munka szerves része is
- A testi és lelki egészség igényének kialakítása.
- Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése.
- Pályaorientáció.

5. A nevelőtestületnek az iskola tevékenységeire, a helyi tanterv készítésére vonatkozó elhatározásai

Tapasztalatink szerint az iskolát választó tanulókra jellemző:

Elsősorban nagy odafigyelésre, motivációjuk, kitartásuk edzésére, valamint a szakmával kapcsolatos ismeretek megszerzésére van igényük

Ez befolyásolta a műveltségterület kiválasztását a nevelés, a képzés jellegének, pedagógiai megközelítésének a meghatározását.

5.1 A nevelés, képzés jellege társadalomközpontú

Fontosnak tartjuk, hogy a tanítás anyaga élet közeli, gyakorlatorientált legyen. A társadalmi, gazdasági folyamatokba való részvétel képességének a kialakítását szolgálja. Tevékenység közben részsakképesítéshez szükséges kompetenciák kialakítását szolgálja.

5.2 A pedagógiai megközelítés módja folyamatszemplétű

A cél a gondolkodási műveletek, technikák megtanítása, tanulói tevékenység közben.

Értékeléskor a tanulót önmaga képesség- vagy személyiségfejlődéséhez képest minősítjük és tekintjük eredményét sikeresnek vagy kudarcnak.

A tanulás eredményességét a tanulók két jellegzetes belső tulajdonsága: a tanulási feladatok megtanulásához szükséges előzetes tudás (kognitív tulajdonság) és az előzetes motiváció (affektív tulajdonság), valamint a tanítás minősége határozza meg.

5.3 A tanítás minőségének biztosítása

- a megfelelő képzettségű tanári, szakoktató személyi állomány,
- a képzési feltételek folyamatos fejlesztése (felújítások, szertárak, szaktantermek, eszközök)
- a megfelelő minőségfejlesztési rendszer kialakítása, működtetése,
- a továbbképzések, átképzések átgondolt tervezése és szervezése.
- a tanítási és tanulási stílusok összeegyeztetése a napi munkában. (Nem minden módszer működik minden helyzetben és minden diáknál egyforma hatékonysággal. A módszereket ötvözni kell, a tanár személyiségének megfelelően.)

6. Általános pedagógiai követelményrendszer alkalmazása

A tanítás eredményességének a biztosítása érdekében a szakmai, szaktárgyi továbbképzések mellett fontos, hogy tanáraink jól ismerjék a tanulással összefüggő affektív, pszichomotoros és kognitív követelményeket.

Ismerjék fel ezeket a tanulóikban, tanítási módszereikben alkalmazzák a tanítás minőségi folyamatai érdekében.

Az iskolába felvett 14 éves tanulóinkra nagyon jellemző, hogy gyakran nem a képességeikkel van a probléma, hanem a tanulás eredményességét befolyásoló affektív tulajdonságaikkal.

Ez a szakiskolai tanulóknál halmozottan jelentkezik. Ezért maradnak le a korcsoportjukhoz képest, felhalmozzák a hiányosságokat a szükséges ismeretekből. Nem rendelkeznek a továbbhaladáshoz szükséges kompetenciákkal.

Affektív tanulással összefüggő követelmények:

- Befogadás (készség az attitűdök, értékek befogadására, tanulására),
- Válaszadás (reagálás az érdeklődések, értékek szerint)
- Értékek kialakítása (értékbeli különbségek érzékelése),

- Értékrendszer kialakítása, belső jellemzővé válása az értékeknek Pszichomotoros követelmények:
- A tanulóinknak a gyakorlati ismeretek elsajátításához szükséges képességeik általában fejlettek. Gyorsan tanulnak, sokkal eredményesebbek a gyakorlatban, mint az elméletben.
- Utánzás, manipulálás, artikuláció, automatizálás.
- Munkavégzésükben kialakul a különböző mozgások koordinálása, hasonló mozgások szimultán és egymást követő végzésének a képessége, a rutin és a spontán mozgások végrehajtása.

Kognitív követelmények:

- 17-18 éves korban már meghatározóbban jelentkezik a motiváltságukban. Látványosan fejlődnek. Az eredményességüket a korábban kialakult ismereteik hiányosságának a pótlása hátráltatja.

Ismeret:

- Tények és elemi információk ismertetése
- Fogalmak, törvények, konvenciók, szabályok ismerete
- Alapelvek, elméletek, rendszerek ismerete

Megértés:

- Egyszerű összefüggések megértése
- Bonyolultabb összefüggések megértése (értelmezés, átkódolás, transzformálás)

Alkalmazás: ismert szituációban, új szituációban.

Magasabb rendű műveletek elvégzése:

- analízis,
- szintézis,
- értékelés

7. Az eredmények mérhetősége

- a teljesítményben (tartalom és szint szerint)
- a tanulás ütemében (időtényező)

8. Iskolánk pedagógusai által alkalmazott nevelési eljárások

Közvetlen módszerek, amelyek alkalmazása során a nevelő közvetlenül személyes kapcsolat révén hat a tanulókra.

Közvetett módszerek, azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségeken keresztül érvényesül.

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
1. Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek	<ul style="list-style-type: none"> – – követelés – gyakoroltatás – önértékelések – segítségadás – ellenőrzés – ösztönzés 	<ul style="list-style-type: none"> – a tanulói közösség tevékenységének a megszervezése. – közös célok kitűzése, elfogadása. – hagyományok kialakítása, – követelés, – ellenőrzés, – ösztönzés
2. Magatartási modellek bemutatása, közvetítése	<ul style="list-style-type: none"> – – beszélgetések, tények, jelenségek bemutatása, művészeti alkotások bemutatása, személyes példamutatás – 	<ul style="list-style-type: none"> – – a tanár részvétele a tanulói közösség tevékenységében, követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből
3. Tudatosítás, a meggyőződés kialakítása	<ul style="list-style-type: none"> – – magyarázat, érvelés, beszélgetés, a tanulók önálló elemző munkája 	<ul style="list-style-type: none"> – felvilágosítás a betartandó magatartási normákról, – vita

9. Sikereség

Akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha tanulóink :

- ismerik és alkalmazzák a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, a közösségekben éléshez szükséges viselkedési és magatartásformákat,
- határozott elképzeléssel bír saját közelebbi és távolabbi jövőjét és sorsát illetően.
- képes arra, hogy elakadását (tanulmányok vagy a személyiségfejlődése területén) jelezze és a segítséget elfogadja
- Fenntartónk támogatja a munkaerőpiac igényeivel összefüggő új képzési profilok, szakmák indítását.
- Együttműködési rendszert kell kialakítanunk a megyével, a gazdasági kamarákkal és más - szakképzéssel – foglalkozó szervezetekkel a képzések területi összehangolása érdekében. Törekednünk kell arra, hogy két azonos képzés Kecskeméten és a város vonzáskörzetében ne induljon.

10. A személyiségfejlesztés kérdései

A különféle iskolai tevékenységek megszervezésével a tanulók személyiségét széleskörűen kívánjuk fejleszteni.

10.1. Célok: 9-10. évfolyam

- a tanulók segítése önismeretük fejlesztésében
- a tanulók önnevelés iránti igényének felkeltése
- szociális képességeik (kapcsolatteremtés, kommunikáció, empátia, tolerancia, együttműködés, konfliktuskezelés) fejlesztése
- a személyiségben rejlő lehetőségek és gátak feltárása
- az önálló döntéshez szükséges képességek kialakítása
- a személyiségjegyekkel összehangolt egyéni tanulási módszerek, eljárások kialakítása
- készség és képesség fejlesztése a tartalmas és harmonikus kapcsolatok kialakítására, ápolására
- a konfliktusok konstruktív módon történő kezelésének képességét elsajátíttatni
- a lelki egészség (mentálhigiéné) iránti igény felkeltése, ennek kialakításához szükséges készségek és képességek kialakítása
- az egészségnek, mint alapértéknek elfogadtatása, az egészségmegőrzés igényének felkeltése, az egészségkárosító szokások, szenvedélyek kialakulásának megelőzése

- a mindennapos együttéléshez szükséges civilizációs szokások kialakítása
- a jogok és kötelességek ismerete

10.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A személyiség teljes kibontakoztatása intézményünkben nevelésfilozófiai alapelv és gyakorlat.

Pedagógiai feladatainkban kiindulópontként figyelembe vesszük, hogy iskolánk tanulóinak képzési struktúrája, korösszetétele, motiváltsága folyamatosan változó az elmúlt években.

- alapvetően érdeklődők – korosztályos szintjüknek megfelelően – a szűkebb és tágabb társadalmi környezetük iránt, de ez gyakran beszűkült, a sekélyes értékek felé forduló,
- a tanulásban akadályozott diákok befolyásolhatósága nagy és a felelősségvállalásuk önmaguk és tetteik iránt igen alacsony.

-

10.2.1 Feladatok, eszközök, módszerek:

Serdülőkorban a tanuló képességei és iskolai teljesítménye között jelentős eltérés lehet. A tanulói teljesítmény növelhető a belső motiváció fejlesztésével, melynek eszköze a saját tanulási stílus megismerése, és az ahhoz alkalmazkodó tanulási technikák elsajátítása.

A diákra jellemző tanulási stílus lehet:

- az információfeldolgozás módja szerint vizuális, auditív, mozgásos és társas tanulás;
- az igénybevett képességek szerint értelmes, impulzív, mechanikus tanuló tanuló magatartása szerint befogadó és mérlegelő tanulás.

Az osztályfőnökök és a gyógypedagógusok fontos feladata, hogy feltérképezzék a tanulók képességeit, sajátos tanulási típusát, stílusát, tanulási szokásait, erősségeit, előnyös tulajdonságait, illetve gyöngéit. Ezek ismeretében a tanulók egyénre szabott fejlesztési stratégiáját dolgozhatják ki.

A tanulási stílus felismertetését és fejlesztését különböző *gyakorlatsorok* segítségével érjük el. Ezt a munkát tanulás-módszertani foglalkozásokon kezdjük el, majd (szükség szerint) tanórai keretek között folytatjuk. („tanulás tanítása” program)

Serdülőkorban a figyelem dekoncentrálttsága, a befelé forduló figyelem és a feszült idegállapot gyakran tanulási zavarokhoz vezet, melyek megoldása pedagógiai segítséget igényel.

Megkülönböztetett figyelmet fordítunk a lényegkiemelés, a szelekció, a fogalomalkotás, a vázlatkészítés, a megszokottól eltérő keresése készségek fejlesztésére.

A tanulási kudarc mögött igen gyakran szorongás van. A tanulók szorongásának oldása, csökkentése érdekében a követelmények tartalmának reális, pontos kialakításával tanulóinkat minél több sikerélményhez igyekszünk juttatni. Csökkenti szorongásukat, ha elismerésünk, *jutalmazásunk* nagyobb arányú az *elmarasztalásnál*, a büntetésnél. Iskolánkban a tanév végén díjat adunk legeredményesebb diákjainknak. Oklevelekkel értékeljük legjobb tanulóink munkáját és ezeket a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt veszik át.

A kamaszkor az énkép kialakulásának fontos szakasza. Az egyén magáról kialakított képét a környezet visszajelzései befolyásolják, ezek a visszacsatolások a kortárs csoport és a felnőtt társadalom felől eltérőek lehetnek, így komoly zavart okozhatnak az énképben. Ezért fontos az önismeret fejlesztése, melyet a tanuló úgy érhet el, hogy megtanítjuk arra, hogy ő és minden ember értékes, hasznos és a maga helyén fontos tagja a közösségnek és hibáit felismerve képes változni.. Ezt elsősorban az osztályfőnökök segítik megfigyelési, elemzési szempontrendszer adásával és személyes beszélgetésekkel, de segítséget nyújthat az iskola minden dolgozója is. Krízishelyzetbe került diákokkal mentálhigiénés szakember, iskolapszichológus foglalkozik.

10.2.2 Általános emberi értékek, a személyiség fejlesztésének feladatai

- Humanizmusra, az emberi méltóság tiszteletére nevelés.
- A hazafiasság érzésének elmélyítése, a nemzeti identitás tudatos vállalásának megértetése.
- Nyitottságra, más nemzetek iránti toleranciára, kultúrájuk, szokásaik és hagyományaik elfogadására, tiszteletére nevelés.
- Felkészítés a saját érdekek érvényesítésére, az érvek megfogalmazására, illetve annak megértetése, hogy azokat csak mások érdekeivel összevetve és tudomásul véve valósíthatjuk meg. Megértetése annak, hogy az érdekérvényesítésnek az agresszióhoz nincs köze.
- Az ember társas lény, ezért elősegítjük, egymás segítése természetes magatartásformává váljon, fejlesszük az együttérzés képességét.
- Annak felismertetése, hogy minden ember más, az egészséges személyiségben levő másság elfogadása, a meglévő értékek iránti tisztelet a tanuló társakban és a baráti kapcsolatokban.
- Önállóság, önnevelés és felelősség önmagunkért, diáktársainkért, embertársainkért

- A társadalom legfontosabb alapegysége a család. Diákjaink ismerjék meg és helyesen értékeljék a családdal kapcsolatos fogalmakat, mint a szeretet, szerelem, elkötelezettség, felelősségvállalás, szexualitás, gyermeknevelés stb.

10.3 A természet és környezet tisztelete, szeretete és védelme

- A természeti környezet védelmének fontossága.
- A környezet és az emberi élet szoros összefüggése.

10.4 Az ideológiai semlegesség biztosítása

Az ideológiai semlegesség biztosításával egyben a különböző nézetrendszerek megismerésének lehetővé tétele.

10.5 Egészségvédelem, az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az elsősegély-nyújtási ismeretek célja, hogy a tanuló megismerje az elsősegély jelentőségét. Ismerje a baleseti helyszínen a tevékenység szabályait és sorrendjét. Ismerje fel az életveszélyt. Súlyossági sorrendet tudjon felállítani.

Az elsősegély-nyújtási ismeretek részben tananyagba ágyazottan (munkavédelem tantárgy) jelennek meg, részben a védőnő vagy egészségtan tanár által tartott előadások alkalmával.

Bevezetése a 9. évfolyamon történik.

Lehetséges témakörök:

- Az elsősegélynyújtásról általában.
- Az elsősegély nyújtási kötelezettség törvényi szabályozása.
- A szabvány szerinti elsősegély-felszerelések.
- Teendők a baleset helyszínén.
- A betegek/sérültek osztályozása súlyosság szerint.
- A segítségkérés módjai.
- Az újraélesztés alapismeretei.
- Az eszméletlenség felismerése és ellátása.
- A vérzések típusai és ellátása.
- Légzési és keringési elégtelenségek felismerése és ellátása.
- Csont és ízületi sérülések tünetei és ellátása.
- Hő okozta sérülések.
- Mérgezések.
- Egyéb rosszullétek (epilepszia, cukorbetegség, ájulás).

10.6 A teljes személyiségre ható fejlesztés

Ehhez *eszköz* a különböző *ismeretek* (nem csak a tananyag) életkori sajátosságokhoz igazodó kiválasztása, elrendezése, elsajátíttatása. Az *ismeretek* (minták) szükségesek a tanulók értelmi, önálló ismertszerzési, kommunikációs és cselekvési képességeik kialakításához, fejlesztéséhez. A *differenciálással*, a tanulásszervezési folyamatokkal önismeretüket, együttműködési készségüket, akaratukat, életmódjukat, értékekkel történő azonosulásukat kell fokozatosan fejleszteni.

10.7. A tanulók felkészítése közösségi, társas kapcsolatokra

Be kell láttatni, hogy az életviszonyok rendjét az írott és íratlan szabályok biztosítják. Mint állampolgárnak, diáknak, leendő munkavállalónak, vállalkozónak, leendő szülőnek, *alapvető állampolgári jogai és kötelezettségei* vannak.

Az *erkölcsi* normák egy része írott, más része íratlan szabály, de azonos fontosságú az ember életében. (pl.: az élet tisztelete, a becsület, a megbízhatóság, pontosság, önuralom stb.)

Az együttélés íratlan szabályainak; az *illemszabályoknak* a betartása, a család, az iskola, a munkahely, a társas kapcsolataink egyéb színterein alapvető a jó közérzetünk, a megbecsültség érzésének a kialakulásában és sikereinkben is fontos.

Fontos: Tanulóink bevezetése az alapvető illemszabályokba úgy, hogy belássák annak szükségességét: a köszönés, a megszólítás, a társalgás, a problémás helyzetek megoldására vonatkozó illemszabályok.

Lényeges: az alkalomhoz illő megjelenés, viselkedés, környezetünk védelme, tisztántartása; a kommunikációs kapcsolataik fejlesztése, természeti értékek védelme, tájékozódás képessége, döntési helyzetekre való felkészülés.

11. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének a megszervezése, irányítása alapvető feladat. Ez az iskolánkban a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén, másrészt a tanulói közösségek ráhatásán keresztül érvényesül.

Fontos pedagógiai feladat, hogy tanulóinkban továbbfejlesszük, illetve kialakítsuk a szűkebb és tágabb társadalmi környezetük iránti érdeklődést. Megértsék, hogy céljaik megvalósításához elengedhetetlen az alkotó közösségbe való tartozás. Elő kell segíteni a

diákok kisebb-nagyobb közösségi csoportjának kialakulását, elsősorban a kultúrához, a tudomány különböző területeihez, a testedzéshez kötődően.

Feladataink:

11.1 A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, irányítása

Az iskolai tevékenységekhez kapcsolódó közösségek tervszerű kialakítása, fejlesztése.
(tanórákhoz és tanórán kívüli tevékenységekhez)

11.2 Fontos a tanulók életkori sajátosságainak a figyelembe vétele

A nevelőknek az irányításnál alkalmazkodni kell az életkorral változó magatartáshoz, érdeklődéshez. A felnőttek elvárásainak megfelelni akaró személyiség fokozatosan, autonóm, önmagát értékelni és irányítani képes személyiséggé válik. A közösség is az autonóm jegyek tiszteletben tartása szerint fejlődik pozitív irányba.

11.3 Önkormányzás képességének a kialakítása

Tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, és a elvégzett munkát értékeljék.

11.4 A tanulói közösség tevékenységének tudatos tervezése

A tanulók a kisebb vagy nagyobb közösség által szervezett tevékenységbe kapcsolódnak be. Azokban aktívan részt vesznek, magatartási, viselkedési formákat, tapasztalatokat gyűjtenek.

11.5 A közösség egyéni arculatának, hagyományainak a kialakítása

Az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válása és ápolása.

11.6 Osztályközösségek fejlesztése

Az osztályközösségek fejlesztésében az osztályfőnökök munkája elsődleges.

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízza meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai és hatásköre:

- A tanulók személyiségének, képességeinek megismerése
- A tanulók családi hátterének megismerése
- Kapcsolattartás a családdal

- A személyre szóló fejlesztés kialakítása és megvalósítása
- A tanulási nehézségeket figyelembe vevő differenciált oktatás támogatása
- A szociális hátrányok csökkentése, szükség esetén beavatkozás
- A normalizáció elvéhez igazodó nevelés feltételeinek megteremtése
- A tehetséges gyermekek felkarolása, támogatása
- Az életkori és értelmi képességeket, sajátosságokat figyelembe véve az infokommunikációs technológia alkalmazása
- Egészséges életmód kialakításának ösztönzése
- A szociális és önismereti kompetenciák fejlesztése
- Az iskolai élet minden terén a személyiségfejlesztés előtérbe helyezése
- A tanulók aktivitásának optimális kibontakoztatását szolgáló tanulásszervezési eljárások alkalmazása
- Évente egyszer egy tartalmas osztálykirándulás szervezése lehetőség szerint 9. előkészítő évfolyamtól felmenően
- Kapcsolattartás a gyermekvédelmi ellátó rendszer intézményeivel
- Kapcsolattartás a TKVSZRB-vel.
- Tankönyv és taneszköz biztosítása tartós tankönyvek vásárlásával és kölcsönzésével a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók segítésére
- Minden veszélyeztetett, hátrányos helyzetű gyermek részére biztosítani kell a napközis és tanulószobai foglalkozás lehetőségét, amelynek keretében biztosítjuk egyrészt a gyermek napközbeni ellátását, másrészt a tanulók felkészítését a másnapi tanítási órákra.
- A nevelési program keretében elkészített egészségnevelési –kábitószert ellenes - program kidolgozásában közreműködnie kell (elsősorban a védőnő feladata), végrehajtását figyelemmel kell kísérnie.
- Iskolai ünnepélyekre felkészítés (évnnyitó, évvzáró, ballagás stb.)

11.7 A közösségfejlesztés

A közösségfejlesztésben fontos szerepe van az osztályfőnököknek és a kis létszámra való tekintettel kiemelt a szerepe az iskola igazgatójának. Az elfogadott házirend és annak ismerete valamint betartása minden tanuló számára a legelső lépcsőfok a közösség kialakítása szempontjából.

11.8 Diákkörök, szakkörök

A közösségfejlesztéshez hozzájárulnak, a sportkör, érdeklődési köröknek megfelelő szakkörök, kulturális rendezvényeken való részvétel, kulturális intézmények programjain történő csoportos részvétel, valamint az osztálykirándulások, az osztálykeretben lebonyolított szakmai programok, osztályközösségek közötti sportversenyek.

A közösségfejlesztésben az egymás megismerése, a másság elfogadása, a személyiség fejlődése tudatos nevelőmunkával valósul meg, amelyben szerepe van:

- a magatartási szabályok megismertetésének,
- a megtanult szabályok iskolában és iskolán kívüli alkalmazásának,
- a különböző vélemények megismerésének, -
- a közösségi szerepek elsajátításának.

A beilleszkedési és magatartási problémákkal összefüggő pedagógiai tevékenység:

Ez irányú pedagógiai tevékenységünkben kiindulópont az, hogy a folyamat irányítása nem csupán az egyik fél: a felnőtt, a szülő, a pedagógus dolga és felelőssége, a megoldás a felek egyenrangúságán alapuló interakciója során alakul ki.

11.9 A beilleszkedési és magatartási problémák feloldása

Sikerességének elengedhetetlen feltétele a kölcsönös tisztelet, empátia, tolerancia, kooperativitás. Olyan pedagógiai megoldást kell találni, hogy ne érezze magát egyik fél sem vesztesnek.

A humánus, barátságos, ugyanakkor határozott pedagógiai munkában fontos a tapintat, valamint a bizalmasság és a távolságtartás, a kölcsönös tisztelet pedagógiaileg megfelelő aránya. Ugyanakkor érvényesítjük a titoktartásra vonatkozó törvényi előírásokat.

A pedagógiai gyakorlat az adott szituációból kiindulóan mindig egyéni. A konkrét helyzet ismeretében: verbális helyreutasítás, négy szemközti beszélgetés az érintettel, beszélgetés osztálykeretben, bizalom érzékeltetése próbaidő adásával, az eset kellemetlen következményeinek tudatosítása, anonim jóvátétel lehetősége, konkrét jóvátétel a leggyakrabban eredményre vezető megoldás. Szükség szerint a szülő bevonása a beszélgetésbe.

Egységes nevelőtestületi fellépés elengedhetetlenül szükséges. Ennek érdekében időközönként indokolt a tapasztalatcsere, értékrendbeli és észlelésbeli különbségek feloldásához tisztázó megbeszélések, viták, közös elhatározás.

12. Iskolai tevékenységek

A köznevelési törvényben a differenciálás általános megfogalmazással kap helyet. Hangsúlyozzák a differenciálás főbb irányait, amelyek a képességek kibontakoztatását, szociális hátrányok enyhítését szolgálják.

A fentiek szellemében készült pedagógiai programunk biztosítja, hogy az intézményben a tanulás, mint fő tevékenység mellett más tevékenységek elsajátítására, tanulására is lehetőség legyen.

12.1 Az iskola tevékenységi rendszere

12.1.1 A tanítással, tanulással összefüggő tevékenységek

Ezek a kötelező és a nem kötelező tanítási időben tanítási órák, szakkörök, rehabilitáció és habilitációs foglalkozások, informatika szaktanterem és tornacsarnok szolgáltatásai.

12.1.2 Az iskola működését segítő tanulói tevékenységek

Ügyeleti rend, környezetvédelmi tevékenység, tanulói ügyintézkések, prevenciók tevékenységek az egészség megóvása érdekében.

12.1.3 A szabadidő hasznos eltöltését szolgáló tevékenységek

Iskolai sportkör, kirándulás, táboroztatás, városi rendezvények, színház, mozi látogatása.

12.1.4 Az intézményi közéleti tevékenységek

Iskolarádió, iskola újság szerkesztése

Házi versenyek szervezése.

12.2 A kötelező tanítási óra

Az előkészítő és a további évfolyamokon a legfontosabb a szakma elsajátítására való felkészítés és a meglévő tudás gyakorlatorientált beépítése.

Minden szakmában a kötelező tanítási órákon szerzett ismeretek és a gyakorlati ismeretek szorosan kiegészítik egymást és együttesen a szakma tanulást támogatják.

12.2.1 A tanórán kívüli iskolai tevékenység

A tanórán kívüli iskolai tevékenységeket foglalja össze, másrészt kiegészíti a tantárgyi rendszerben megfogalmazottakat.

A nem kötelező tanítási órákat különböző szervezeti formákban és tanítási módszerek alkalmazásával kívánjuk megoldani az elkövetkező időszakban, évente a szükségletekhez igazítva.

- A szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek
- Beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségek enyhítését segítő tevékenységek
- A gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenység
- Sport és kulturális tevékenységi körök kialakításával

12.3 Tanórán kívüli foglalkozások rendje

12.3.1 Heti rendszerességű

- szakkörök,
- rehabilitációs, habilitációs foglalkozások
- sportkör

12.3.2 Nem heti rendszerességű

- tanulmányi versenyek,
- szakmai versenyek,
- sport versenyek,
- tanulmányi kirándulás,
- egyéb rendezvények,

Természetesen ez a tanév előkészítő munkája során az adott tanévre, évfolyamra, csoportra jelenik meg a munkatervben, a tantárgyfelosztásban, az iskolai, az osztály és a tanár órarendjében.

A csoportokhoz csatlakozás lehet:

- Önkéntes jelentkezés alapján,
- Kiválasztás alapján,
- Tanuló- szülő kezdeményezésére, -
- Egyéb szempont szerint.

A fogyatékból eredő hátrányok csökkentését szolgáló speciális tevékenységek/habilitációs, rehabilitációs tevékenységek:

- Az iskola célkitűzései között kiemelt helyen szerepel – a társadalmi beilleszkedés elősegítése érdekében – a tanulók képességfejlesztése, a rehabilitációs, rehabilitációs tevékenység. Fontos a nem, vagy csak kevésbé sérült funkciók továbbfejlesztése, az értelmi fejlődés rendellenességeinek korrigálása, az eltérő értelmi fejlődés személyiségkárosító következményeinek megelőzése, illetve ellensúlyozása.
- A tanítás-tanulás folyamatában a fogyatékból eredő hátrányok csökkentése, a tanulási nehézségek enyhítése céljából a tanórákon és azokon kívül is elengedhetetlen a következő szempontok érvényesülése:
  - Lassabb ütemű, kis lépésekben való haladás
  - Következetesség, hézag nélkülség az ismeretek elsajátításában
  - Szemléletesség
  - Cselekvéssel, tevékenységgel egybekötött ismeretelsajátítás
  - Differenciálás, egyéni adottságokhoz való alkalmazkodás
  - Gyakori és intenzív ismétlés
  - Változatos gyakorlás.

A megismerő tevékenység, a különböző kognitív képességek fejlesztése minden tantárgy keretében.

- A megismerő tevékenység (érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, gondolkodás) fejlesztése.
- Az akaratlagos cselekvés szabályozására való képesség kialakítása, az érzelmi-akarati szféra alakítása.

13. Gyermek- és ifjúságvédelem, ifjúságvédelmi feladatok

A társadalom makro- és mikroszintű működési zavaraiából következik az a veszély, amely az egyes gyermeket, illetve a gyermekek egyes csoportjait fenyegeti.

A gyermekvédelem mindazoknak a pedagógiai, jogi, egészségügyi és szociális tennivalóknak az összessége, amelyek a veszélyeztetett gyerekek nevelését, eltartását, munkába állását, érdekvédelmi és egészségügyi gondozását biztosítják.

Intézményünkben a feladatot tanári munkakör mellett az osztályfőnöki munkaközösség vezetője koordinálja. A nevelőtestület minden tagjának felelősségteljes tennivalója van, különösen az osztályfőnököknek. Ösztönözzük a tanárok szakirányú képzésbe kapcsolódását a feladatok hatékony elvégzése érdekében.

Veszélyeztettség lehetséges okai:

- családi háttér (bűnöző, szenvedély beteg, ill. betegszülők, testvérek)
- környezeti okok (baráti kör)
- egészségügyi okok (szenvedélybetegségek, mentális betegségek,) A veszélyeztetett gyermek felderítése kiemelten az osztályfőnök, a mentálhigiénikus, és drogkoordinátor feladatai.

Minden pedagógus közreműködik a veszélyeztető körülmények feltárásában, megelőzésében, megszüntetésében.

- Kapcsolattartás a szülőkkel (személyesen, telefonon)
- Szükség esetén családlátogatás

Fontos az osztályfőnökök, szaktanárok folyamatos együttműködése.

Szükség esetén az iskola kezdeményezi és tartja a kapcsolatot:

- Az illetékes önkormányzatokkal,
- a gyámügyi hatóságokkal,
- a rendőrséggel,
- a nevelési tanácsadóval
- a gyermekjóléti szolgálattal

13.1 Az ifjúságvédelmi munka főbb céljai:

- A fiatakorúak oktatásának, szellemi-, erkölcsi-, testi-, lelki-, esztétikai-, egészségi fejlődésének előmozdítása.
- Szülői házzal, osztályfőnökökkel szorosán együttműködve a tanulóink nevelésével, neveltségével kapcsolatos problémák felismerése, a megoldási módszerek és eszközök megkeresése, jelzése és alkalmazása.

- A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, a veszélyeztetett tanulók életkörülményeinek, iskolai munkájának figyelemmel kísérése, a szervezett segítség megvalósításával

13.2 Feladatok

- A kapcsolódó jogszabályok és változások figyelemmel kísérése,
- A munkaterv részeként tanév elején el kell készíteni a gyermek- és ifjúságvédelem munkatervét (teendők, programok, idő, felelős).
- Tájékoztatni kell a tanulókat és szülőket, milyen jellegű problémákkal, mikor, hol kereshetik fel az igazgatót, osztályfőnököt, milyen iskolán kívüli lehetőségek vannak. A tanulók részére egészségvédő, mentálhigiénés és szenvedélybetegség megelőző programok szervezése,
- A pályázati lehetőségeken részvétel, források teremtése,
- Gyermekvédelmi támogatás kezdeményezése

Az iskolában a gyermekek évenként egészségügyi szűrővizsgálatokon vesznek részt. Szükség esetén kollégiumi elhelyezést tudunk biztosítani, délutáni tanulási lehetőséget segíteni tudjuk. Rendelkezésükre áll a könyvtár, tankönyvkölcsönzéssel.

Célunk a pozitív gondolkodás kialakítása.

A prevenciós tevékenység részben tanórai keretben, egy-egy témához kapcsolódóan, részben megelőző programok keretében folyik az alábbi témákban:

- Egészséges életmód
- Szendélybetegségek,
- Mentálhigiénés önévelés,
- Bűnmegelőzés,
- Környezetvédelem

A prevenciós tevékenységünkbe a témához értő, abban jártas külső szakemberek bevonását is tervezzük. Rendelkezünk képzett pedagógussal, aki segíti a feltárási munkát, és a speciális témák feldolgozását.

Intézményünkben valamennyi pedagógus közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények feltárásában, megszüntetésében.

13.3 Az iskola ifjúságvédelemmel kapcsolatos tájékoztatási kötelezettsége

- A tanulókat tájékoztatja: az iskola ifjúságvédelmi tevékenységéről, lehetőségekről az iskolán kívül igénybe vehető ifjúságvédelmi szakellátó intézményekről (Gyermekjóléti Szolgálat, Családsegítő Központ, Nevelési Tanácsadó) az iskolán kívüli segítő szervezetekről
- A szülőket értesíti: az iskolai és iskolán kívüli segítő, szakellátó szervezetekről
- A pedagógus kollégákat tájékoztatja: gyermekvédelmi segítő és szakellátó intézményekről, továbbképzési lehetőségekről, pályázati lehetőségekről, szakirodalomról

13.3.1 Kiemelt területek

A serdülőkorú tanulókkal való törődés az előzőeken túl nagyobb hangsúlyt kell, hogy kapjon a következő területeken

- Fokozott figyelmet kell fordítani a családi élet körülményeinek, életformájának felderítésére, szükség esetén segítséget nyújtani a megfelelő erkölcsi, érzelmi, értelmi fejlődés kialakításához.
- Figyelemmel kísérni a tanulók társas kapcsolatait nemcsak az iskolában, iskolán kívül is, különös tekintettel a kortárs csoportokra.
- Egészségügyi felvilágosító előadásokat tartani az egészséget károsító anyagokról, szenvedélyekről, egészséges életmódról, figyelemmel kísérni, megelőzni a tanulók ilyen irányú negatív megnyilvánulásait (önismereti, személyiség fejlesztő klubfoglalkozások).
Kulturált szórakozási, sportolási lehetőségeket biztosítani a szabadidő tartalmas eltöltése érdekében.
- Olyan légkört teremteni, amelyben a gondokkal küszködő serdülő és fiatal meg mer nyilatkozni, feltárja gondjait, őszinte bizalommal van.
- Különös hangsúllyal figyelni, segíteni a hátrányos körülmények között és a cigány etnikumban élők otthoni helyzetét a szociális és kulturális hátrányok csökkentése

- érdekében (segélyezések, tehetséggondozó illetve felzárkóztató foglalkozásokon való részvétel).
- Gyakori, esetleg indokolatlan hiányzás esetén az okokat felderíteni, ha kell a szükséges intézkedést megtenni a sikeres pályaválasztás és a tanulmányok eredményes befejezése céljából.
  - Segíteni a végzős tanulók, fiatalok elhelyezkedését, társadalmi beilleszkedését, egyéni boldogulását (utógondozás/nyomonkövetés).

14. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

A képesség kibontakoztatását, a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek (szolgáltatások):

Mindannyiunk „közös ügye”, feladata és felelőssége a tanulók alapos megismerésén keresztül a kiemelkedő képességek felismerése és továbbfejlesztése, a tehetség kibontakoztatása.

A tehetség, a képesség kibontakoztatását - a tanórai differenciált foglalkoztatás mellett - jól szolgálják a különböző tanórán kívül szervezett tevékenységek, a nem kötelező (választható) tanórai foglalkozások.

E tevékenységek - melyek szervezésénél a tanulói és szülői igényeket is figyelembe vesszük - a tehetség kibontakoztatásán, a gyengébb képességű tanulók felzárkóztatásán túl szociális szolgáltatásokat is nyújtanak.

Az osztályfőnök és minden szaktanár kiemelt feladata:

- Az egyéni képességekhez igazodó tanulás megszervezése
- Felzárkóztatás - tehetséggondozás személyre szabott szervezése, motiválás, továbbtanulás irányítása
- Zavartalan tanulás feltételeinek biztosítása az iskolában tanulószoba, szaktantermi könyvtári szolgáltatások stb szükség szerint kollégiumi elhelyezés
- Diákétkeztetés
- Szoros kapcsolat a fenntartóval, gyermekjóléti szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek (pályázatok, kérelmek beadása)
- Lehetőségekhez mérten a család, szülők életvezetési gondjainak segítése

14.1 Kiemelten kezelt témák

14.1.1 A dohányzás, az alkoholfogyasztás és drogfogyasztás elleni védelem

- Primer drogprevenció a kommunikációs, önismereti és osztályfőnöki órák keretében,
- Témától függően részleges bontás megoldható (éves munkaterv)
- Önismereti körök működtetése (tanulói igények szerint szervezve) (éves munkaterv)

A prevenciónak ez az első lépcsőfoka a személyiség erősítésén keresztül kíván segíteni a fiatalnak. Ne a droghoz nyúljon akkor, ha problémái vannak, ne a drogban keresse a választ kérdéseire. Önmagát megismerve értelmes elérhető, reális céljai legyenek.

A droggal találkozva tudja azt elutasítani, ne váljon befolyásolhatóvá, áldozattá.

Lehetőség nyílik (életkorhoz igazodó módon):

- A kommunikációs kultúra magasabb szintre hozására
- Konfliktusok kezelésére
- A feszültségek egészséges szinten tartására
- A fiatalok szorongásainak az oldására
- Saját értékeinek a megismerésére
- Reális pozitív életkép kialakítására, pozitív döntéshozás segítése, erkölcsi fejlődés segítése

14.1.2 Alkalmazott módszerek

- Ismeret
- Strukturált gyakorlatok
- Készségfejlesztés
- Szituációs gyakorlatok
- Szituációelemzés
- Csoporthatások

Az iskola gyermekvédelmi tevékenysége három területre terjed ki: a gyermek fejlődését veszélyeztető okok megelőzésére, feltárására, valamint megszüntetésére.

14.1.3 Prevenációs lehetőségek

- személyiségfejlesztés, reális önértékelés, önbizalom kialakítása
- közösségfejlesztés
- egészséges életmódra nevelés (osztályfőnöki órák, meghívott előadókkal)
- drog-prevenció (meghívott előadókkal osztályfőnöki órák)
- egészségügyi ellátás, egészségügyi szűrés (iskolaorvos)

A hátrányos helyzetű fiatalok segítése érdekében az osztályfőnökök segítségével évente *fel kell tárni a veszélyeztetettség okait:*

- családi problémák (válás, elhanyagoló nevelés vagy éppen a túlságosan korlátok közé szorítás, devianciák a családban)
- tanulási problémák (pszichés zavarok)
- szociális problémák (szülő elvesztése, munkanélkülivé vált szülők)
- egészségügyi problémák

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetése érdekében iskolánk együttműködik a területileg illetékes:

- Gyermekjóléti Szolgálattal
- Családsegítő Központtal
- gyermekorvossal
- védőnői szolgálattal,
- a Rendőrség Ifjúságvédelmi Osztályával
- továbbá a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel, alapítványokkal

Iskolánk pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermek- és ifjúságvédelem céljainak megvalósítását:

- Differenciált oktatás és képességfejlesztés, tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások
- Tanórán kívüli szabadidős programok szervezése
- Indulási hátrányok csökkentésére irányuló foglalkozások
A pályaválasztás segítése
- Egészségügyi szűrővizsgálatok
- Egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése
- Drogprevenció
- Szülőkkel való együttműködés

- Tájékoztató családsegítő és gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról

14.2 A szabadidő hasznos eltöltése

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére az iskola az alábbi lehetőségeket kínálja

- Rendszeres délutáni sportolási lehetőségek,
- Helyet biztosítunk a játékoknak (pl. sakk,) a táncnak, szakköröknek, művészeti és hobbi tevékenységeknek.
- Segítjük a hasonló érdeklődésű tanulók egymásra találását, az értelmes és hasznos szabadidő eltöltése érdekében.

14.3 Eszközrendszer

Intézményünk cél- és feladatrendszerét elsősorban a kerettantervi előírások és az egyes szakmák szakképzési előírásai határozzák meg. Ez egészül ki az intézmény szakmai alapdokumentumában megfogalmazottakkal, az iskolahasználók elvárásaival.

Az intézményünk hagyományából adódóan

- A nemzeti műveltséganyaghoz kapcsolódó helyi hagyományok ápolása, amelyek az általános és szakmai műveltség emeléséhez, az ismeretek bővítéséhez, valamint a szabadon rendelkezésre álló idő hasznos eltöltéséhez kapcsolódnak.
- A legkiválóbbak felkészítése tanulmányi versenyekre, sportversenyekre.
- A nevelési célokhoz kapcsolódó - haladó hagyományainak ápolása, új hagyományok kialakulása.
- Szakmai gyakorlatokon készített eszközök, tárgyak kiállítása.

A pedagógiai munka színvonalának emelése

- Nevelőmunkánk fő célja a tanuló személyiségének fejlesztése.
- A differenciált oktatás minél magasabb színvonalával a felzárkóztatás hatékonyabbá tétele.
- A módszerek és eszközök változatosságával a tanulók ismereteinek fejlesztése.
- A pedagógiai szabadság a gyermek szeretetével párosuló felelős szabadságot jelentse a tantestület minden tagjának.
- A szakmai munkaközösségek munkájának színvonalasabbá tétele.

A nevelőtestület pedagógiai kultúrájának folyamatos igazítása az elvárásokhoz, egységes nevelési és oktatási eljárások, követelményrendszerek kialakítása.

- Továbbképzések szervezése az iskolában.
- Az alkalmazott pedagógiai módszerek megismerése, megvitatása.
- Az osztályfőnöki munkaközösség közvetlen részvétele a nevelési feladatok megoldásában.
- Országos szervek által szervezett továbbképzésekbe bekapcsolódás a pedagógiai szakmai ellenőrzési feladatok és a pedagógus minősítés során következő feladatainak hatékonyabb ellátása érdekében.

A tanulók számára szabadon rendelkezésre álló idő helyes eltöltésének biztosításában közreműködés.

- Tanulmányi versenyek és kulturális programok rendezése.
- Sportversenyek, diáksport szervezése, erőnlét fejlesztése, hogy természetes igénnyé váljon a testmozgás.
- Az egészséges életmódra nevelés céljaival összhangban túrák, kirándulások szervezése.
- Az egészséges test és lélek személyiségfejlesztő, drog- és alkoholmegelőző program osztályfőnöki órán.
- Állandó és időszakos kiállítások megtekintése, ismerjék a kecskeméti kiállítóhelyeket, alkotóműhelyeket, színházlátogatás Kecskeméten és Budapesten.

15. A szülők és tanulók, valamint a pedagógusok együttműködésének, kapcsolattartásának formái

A szülőkkel való rendszeres kapcsolattartásnak nagy jelentősége van az érték közvetítő és képességfejlesztő programokra egyaránt. A nevelő- oktató munka

- a szülői munkaközösség
- a szakmai munkaközösségek intézményi szinten.

Jogaik érvényesítése és kötelességük teljesítése közvetlenül és közvetve gyakorolható.

Fontos számunkra, hogy folyamattá szerveződjenek, rendszeressé váljanak az információs, a kommunikációs kapcsolatok, bővüljenek fórumai, hagyományai.

Törekszünk a harmonikus együttműködésre.

Ennek feltételei:

- A tájékoztatás és tájékozottság:

az intézmény pp.-ban ht-ben éves munkarendjében foglaltakról, az intézményi szabályozókról (SzMSZ, házirend, IMIP) - A nyilvánosság feltételeinek biztosítása: ez betekintést jelent az intézményi munka mindennapjaiba - Fontos az intézményi célok elfogadása: segíteni kell minden eszközzel, hogy az egyének, (tanulók, szülők) és szervezeteik aktív résztvevőjévé formálóiává váljanak az intézményi munkának.

Mindez *humánus* közegben, az emberi méltóság kölcsönös tiszteletben tartásával együttműködve valósuljon meg.

Fórumok, hagyományos formák:

- Szülői értekezletek - osztály -(évfolyamszintű, alkalom és igény szerint)
- Fogadóóra, intézmény saját házirendje szerint és/vagy egyénileg egyeztetett időpont

Fejlesztendő formák:

- Szülők számára tartott ismeretterjesztő előadások
- Szakkörök, osztályfőnöki órai témák vezetése
- Klubok vezetése szülők számára
- Kiállítások szervezése tanulók számára
- Javító, szépítő alkotómunkák
- Közös sportprogramok

16. A pedagógiai program és a minőségfejlesztés kapcsolata

A Nkt. elvárásainak megfelelően a pp-ban a ht-ben a szakmai programokban, az ellenőrzésre, mérésre, értékelésre, a minőségfejlesztésre vonatkozó feladatainkat megfogalmaztuk és áttekintettük.

Az IMIP intézményi programba illesztéssel felfogásunk szerint fontos stratégiai és szervezeti elemek rendszerbe foglalása jelenik meg.

Ez határozza meg a folyamattá szerveződő éves operatív tervek (munkatervek) kimunkálásával kapcsolatos feladatainkat, ezekkel válik teljessé a program.

Fontos, hogy azonos módon értelmezzük a fogalmakat.

Ellenőrzés

Az intézmény működésének az ellenőrzése a hatályos jogszabályok és a pp.alapján. Az írott szabályokhoz képest a megfelelést vizsgálja. (ágazati, fenntartói, intézményi szinten).

- Feladata:

Az adatok, a tények feltárása a tevékenységekről, a tevékenységek által elért eredményekről.

- Célja:

A feltárt adatok alapján intézkedések hozása, a hibák, problémák kijavítása érdekében. Ehhez szükséges az elemzés, értékelés.

- Módszere: a mérés

Mérés

Az ellenőrzés módszere. A teljes körű minőségirányítás részeként az intézmény valamennyi területén alkalmazni kell valamely formáját.

Mérhető: tantervi követelményeknek való megfelelés, neveltségi szint, a teljesítmények háttérét megvilágító eljárások.

A mérés tervezésekor az éves munkaterv készítésekor meg kell határozni:

- Ki, melyik évfolyamon, melyik tantárgyból, témakörből, milyen követelmények teljesítését, mikor és milyen módszerrel, eszközzel, célból méri.
- A mérés eredménye mibe számít be, és hogyan?
- A tantárgyi helyi tantervben részletesen megfogalmazva. Egyeztetés a tanév előkészítő munkája. Munkaközösségek feladata a BECS útmutatása szerint.

A tantárgyi teljesítmények mérése a tanár és a diák befektetett munkájáról akkor nyújt pontosabb eredményt, ha a teljesítmények háttérét is ismerjük. Kiegészítjük a személyiség vizsgálatokkal, klímavizsgálatokkal, szociometriai felvételekkel, attitűd vizsgálatokkal.

A cél teljesítésére alkalmas képzett tanárokkal rendelkezünk, illetve továbbképzésük

folyamatban. Értékelés

A különböző dokumentumokban megfogalmazottakat hasonlítjuk össze a célkitűzéssel.

Ez szembesítés, az elért eredmények összevetése a célokkal.

Szerepe lehet:

- megerősíti az eddigi tevékenység helyességét,
- feltárja a hibákat, hiányosságokat,
- a korrekció, a fejlesztés, az újragondolás szükségességét hozza felszínre.

Követelmény:

- nyilvánosság - értékelés szempontja és eredménye minden érintett számára ismert legyen.
- személyre szóló - figyelembe kell venni az egyén jellemzőit
- szakszerű eszközei, módszerei megfeleljenek a pedagógiai, metodikai követelményeknek (továbbképzések, szakértők bevonása a kezdeti időszakban) - ösztönző - megerősítő hatású legyen a követelményekhez való közelítést szolgálja - folyamatos és kiszámítható legyen.

Típusai: funkció és viszonyítási szempontból**Funkciója szerint**

- tájékozódás, diagnosztizálás
- formatív - folyamat közbeni pótlások érdekében
- lezáró minősítő szummatív - az elért eredmények

Viszonyítási szempontból

- kritériumra irányuló - a tantervi követelményekhez képest értékelünk. Ezt alkalmazzuk rendszeresen.
- normára irányuló - esetenként alkalmazzuk. Hasonló körülményű csoportok teljesítményének a mérését jelenti, standardok alapján.

16.1 Az intézmény minősítési és értékelési rendszere**Magatartás**

Példás (5) magatartású az, aki a következő szempontok mindegyikének megfelel:

- felelősségérzettel van az iskola, a közösség iránt, megtartja az iskola házirendjét, tevékenységében, feladatkörében igyekszik arra, osztálytársai és diáktársai is megtartsák,
- önként vagy megbízásból munkát vállal a közösségért, és ezt megbízhatóan teljesíti,
- iskolán kívüli magatartásával öregbíti iskolánk jó hírnevét
- önállóan, meggyőződéssel és felelősségteljesen nyilvánítja ki véleményét, emberi kapcsolataiban, viszonyulásaiban őszinte, művelt fiatalhoz illő hangnemet használ,
- nincs fegyelmi büntetése, ill. fegyelemsértésre vonatkozó tanári bejegyzése,

Jó (4) magatartású az, aki a házirendet általában betartja,

- a rábízott feladatokat elvégzi
- legfeljebb 1 szaktanári figyelmeztetése van

Változó (3) magatartású, aki gyakran megszegi a házirend előírásait

- osztályfőnöki, vagy igazgatói figyelmeztetése van
- max. 8 óra igazolatlan hiányzása van

Rossz (2) magatartású, aki a házirendet semmibe veszi és társait is akadályozza ennek megtartásában

- aki nevelőtestületi figyelmeztetést, illetve ennél súlyosabb büntetést kapott, - aki 8 óránál többet mulasztott igazolatlanul.

Szorgalom

Példás (5) szorgalmú az, aki a következő szempontok mindegyikének megfelel:

- aki kötelességeit pontosan teljesíti (írásbeli feladatait mindig elkészíti, indokolt késületlenségét időben jelenti, hiányzása miatti elmaradását rövid időn belül pótolja, az órákra képességének megfelelően és megbízhatóan készül),
- aki tevékenyen részt vesz az egyéni fejlődését szolgáló tanórán kívüli tevékenységekben, diákkörök munkájában, illetve tanulmányi versenyeken, pályázatokon,
- aki rendben tartja iskolai, tanműhelyi felszerelését padja, könyvei, füzetei tiszták, felszerelését mindig elhozza az órákra.

Jó (4) szorgalmú, aki képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes teljesítményt nyújt,

- órákon való aktivitása, munkához való viszonya a tőle elvárható szint alatt marad
- többletfeladatot nem vállal
- max. 2 tizedet rontott átlageredményén

Változó (3) szorgalmú az, akinek tanulmányi teljesítménye elmarad képességeitől

- tanulmányi munkája ingadozó
- tanulmányi átlaga legalább 4 tizedet romlott
- félévi vagy év végi osztályzata egy tantárgyból elégtelen

Hanyag (2) szorgalmú, aki a követelményeknek csak minimális szinten felel meg

- feladatait sorozatosan nem végzi el
- félévi vagy év végi osztályzata több tantárgyból elégtelen

A tanulók elismerésének és az elismerés nyilvánosságának formái:

- szaktanári, szakoktatói, osztályfőnöki, igazgatói, nevelőtestületi dicséret,
- tárgyjutalom,

Az osztályfőnöki, szaktanári, szakoktatói dicséretet az osztályközösségben, az igazgatói, nevelőtestületi dicséretet, vagy az azt meghaladó szintű elismerést a tanulóifjúság előtt kell nyilvánosan ismertetni.

A tanulók előmenetelének, szorgalmának, magatartásának értékelése

A tanév folyamán rendszeresen értékelni kell a tanulók tanulmányi munkáját, szorgalmát, magatartását. Az ellenőrzés legáltalánosabb formái:

- szóbeli, illetve írásbeli számonkérés egy-két órai anyagból,
- szóbeli, illetve írásbeli számonkérés négy-öt órai anyagból,
- egy nagyobb egység, téma lezárásakor íratott dolgozat,
- azon tantárgyakból, amelyek kötelező vagy választott érettségi tantárgyak, és az írásbeli forma kötelező, félévente annyi dolgozatot kell íratni, amennyi a tantárgy heti kötelező óraszám.

Tantárgyak, résztantárgyak, tananyagegységek érdemjeggyel vagy szöveges minősítéssel történő értékelésének szabályait a mellékletek tartalmazzák.

Célunk, hogy a tanulókat rendszeres, folyamatos munkára készítsük, de a félévi, illetve az év végi osztályzat megállapításakor a nagyobb anyag rész számonkérése során szerzett osztályzat súlyozottabb. A félévente sorra kerülő értékeléshez tantárgyanként legalább három érdemjegy szükséges, amelyből kettőnek írásbeli témazáró dolgozatnak kell lennie, amely igazolja az előírt ismeret elsajátításának szintjét. A nagyobb témákat lezáró dolgozat megírását a tanulókkal előre kell közölni (pl. az e-naplóban jelezve), kiküszöbölve ezzel, hogy egy napra kettőnél több ilyen dolgozat megírására kerüljön sor.

17. Tankönyvellátás

A szakkönyvek legyenek lehetőleg hosszútávra alkalmazhatók, típusfeladatok megoldását tartalmazók, speciális ismeretekkel kiegészíthetők.

Nem elhanyagolható szempont a tankönyvek vásárlásánál azok strapabírósága, azonos tartalmuk esetén elfogadhatóbb árú.

A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tanterveinek, használatában a viszonylagos állandóságra törekszünk (váltásra csak az oktatás minőségét javító esetben kerül sor), a több tanéven át használható eszközöket előnyben részesítjük.

A 2013/2014. tanévtől módosul a tankönyvekkel való ellátás rendje a köznevelési törvény és a tankönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről szóló 16/2013.(II.28.) EMMI rendelet alapján.

18. A tanulmányok alatti vizsgák eljárási szabályai

Általános rendelkezések

. A Kecskeméti Szakképzési Centrum Fazekas István Szakiskolája vizsgaszabályzata a 20./2012 EMMI rendelet előírásai szerint valamint a CXC/2011. Köznevelési törvény alapján készült.

A vizsgaszabályzat a javítóvizsga (pótvizsga), különbözeti vizsga, osztályozó vizsga (továbbiakban vizsga) általános elveit, részletes szabályait foglalja magába.

A tanulmányok alatti vizsgák célja azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok és az intézmény pedagógiai programja szerint nem lehet meghatározni.

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

Osztályozóvizsga: Felsőbb évfolyamba lépéshez szükséges osztályzatainak megállapításához, vagy egy adott tantárgyból az osztályzat megszerzéséhez a tanulónak osztályozóvizsgát kell tennie, ha

- összesen 250 tanóránál többet mulasztott és a nevelő testület döntése alapján osztályozóvizsgát tehet;
- külföldi tartózkodás, magántanulói státusz, illetve egyéb ok miatt az igazgató engedélyezte számára az osztályozóvizsga letételét;
- tanulmányi idejének megrövidítését engedélyezték;
- egy adott tantárgyból az éves tanítási órák harminc százalékánál többet mulasztott.

Javítóvizsga:

Ha a tanuló a tanév végén az előírt tanulmányi követelményeknek nem felelt meg (legfeljebb három tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott) javítóvizsgát tehet.

Az osztályozó vizsga menete:

Osztályozóvizsga időpontját az aktuális tanév munkaterve határozza meg. A vizsga pontos napjáról a vizsgázó, illetőleg a szülő minimum a vizsga előtt két héttel értesítést kap.

Egy vizsgaidőszakban legfeljebb 2 évfolyam tananyagából tehető osztályozóvizsga. A vizsga letételét az igazgató engedélyezi.

Az osztályozóvizsga követelményeit az iskola nevelőtestülete határozza meg, a helyi tantervben szereplő, az adott tanévre vonatkozó tananyag alapján. A vizsga részletes követelményeiről a tanuló írásbeli tájékoztatást kap.

Az osztályozóvizsga formája a tantárgy jellegétől függően írásbeli vagy szóbeli részből illetve gyakorlati számonkérésből áll.

Az írásbeli vizsga időtartama tantárgyanként 45 perc.

Az írásbeli vizsgát a szaktanárok felügyelik. Az írásbeli befejezése után a dolgozatokat a szaktanár és a kérdező tanár kijavítja.

A szóbeli vizsgát háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni, melynek összetétele: kérdező tanár (lehetőleg az a tanár legyen, aki a tanulót előzőleg tanította), szaktanár, elnök (igazgató vagy igazgató helyettes vagy az igazgató által megbízott tanár).

A tanulónak az általa kihúzott tétel kidolgozására min. 20 percet kell biztosítani (kivéve az idegen nyelv, ahol nincs felkészülési idő). A feleletek maximális időtartama 15 perc. Az a tanuló, aki feladatát nem tudja megoldani, még egy feladatot húz további felkészülési idővel.

Azt a vizsgázót, aki az írásbeli vagy szóbeli vizsgán figyelmeztetés ellenére meg nem engedett eszközt használ, az igazgató a vizsga folytatásától eltilthatja,- vizsgája elégtelen. Az önhibán kívüli indokolt vizsgamegszakítás esetén módot kell adni annak megismétlésére.

Az osztályozóvizsgán nyújtott tanulói teljesítmény értékelése az adott tantárgy munkaközösség által elfogadott értékelési rendszere szerint történik.

Az osztályozóvizsga nem ismételhető meg.

Az osztályozóvizsgáról jegyzőkönyvet kell készíteni, melyben rögzíteni kell a vizsga témaköreit, kérdéseit, a vizsga eredményét. A jegyzőkönyvet a vizsgabizottság tagjai hitelesítik.

A vizsga eredményét a törzslapba és a bizonyítványba a megfelelő záradékkal be kell vezetni.

A javítóvizsga menete.

A javítóvizsga időpontja augusztus 21. és 31. között, az éves munkatervben megállapított napokon szervezhető meg.

A vizsga idejét a tanév végén a helyben szokásos módon nyilvánosságra kell hozni. A javítóvizsga követelményeiről a tanuló a tanév végén, a bizonyítvány átvételekor írásbeli tájékoztatást kap.

A javítóvizsgát megelőzően az iskola korrepetálási lehetőséget biztosít.

A javítóvizsga igazolatlan elmulasztása vagy szabálytalanság miatti eltiltás osztályismétlést jelent.

A tanuló bizonyítványával jelenik meg a vizsgabizottság előtt.

A javítóvizsga formája a tantárgy jellegétől függően írásbeli és szóbeli részből vagy gyakorlati számonkérésből áll, a mellékelt táblázat szerint.

Az írásbeli vizsga időtartama tantárgyanként 45 perc.

Az írásbeli vizsgát a szaktanárok felügyelik. Az írásbeli befejezése után a dolgozatokat a szaktanár és a kérdező tanár kijavítja.

A szóbeli vizsgát háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni, melynek összetétele: kérdező tanár (lehetőleg az a tanár legyen, aki a tanulót előzőleg tanította), szaktanár, elnök (igazgató vagy igazgató helyettes vagy az igazgató által megbízott tanár).

A tanulónak az általa kihúzott tétel kidolgozására min. 20 percet kell biztosítani. A feleletek maximális időtartama 15 perc. Az a tanuló, aki feladatát nem tudja megoldani, még egy feladatot húz további felkészülési idővel.

Azt a vizsgázót, aki az írásbeli vagy szóbeli vizsgán figyelmeztetés ellenére meg nem engedett eszközt használ, az igazgató a vizsga folytatásától eltilthatja,- vizsgája elégtelen. Az önhibán kívüli indokolt vizsgamegszakítás esetén módot kell adni annak megismétlésére.

A javítóvizsgán nyújtott tanulói teljesítmény értékelése az alábbi százaléktételek szerint történik. (Ettől való eltérést a tantárgyak helyi tanterveiben szabályozzuk.)

0-29%-elégtelen

30-54%- elégséges (szakiskolai idegen nyelvnél: 30-49%)

55-69%- közepes (szakiskolai idegen nyelvnél: 50-69%)

70-84%- jó

85-100%- jeles

Szóbeli vizsga akkor tehető, ha az írásbeli eredménye legalább 10%!

A javítóvizsgát nem lehet megismételni.

A javítóvizsgáról jegyzőkönyvet kell készíteni, melyben rögzíteni kell a vizsga témaköreit, kérdéseit, a vizsga eredményét. A jegyzőkönyvet a vizsgabizottság tagjai hitelesítik. A javítóvizsga eredményét az osztályfőnök írja be a törzskönyvbe és a bizonyítványba. Az eredményhirdetés a bizonyítvány kiosztásával történik, legkésőbb az utolsó vizsgát követő napon.

19. A fogyasztóvédelemmel kapcsolatos iskolai feladatok

A Nemzeti alaptanterv értelmében a helyi tanterveknek biztosítani kell, hogy egyes tantárgyak sajátosságaihoz igazodva a tanulók elsajátíthassák a fogyasztóvédelemmel összefüggő ismereteket, felkészüljenek azok gyakorlati alkalmazására.

20. A fogyasztóvédelmi oktatás céljai

- Fogyasztói kultúra fejlesztése.
- A tudatos, kritikus fogyasztói magatartás kialakítása

20.1. A fogyasztóvédelmi oktatás irányelvei

- Alapvető szükségletek kielégítéséhez való jog
- A különböző termékek és szolgáltatások közötti választás joga
- A megfontolt választáshoz szükséges tények ismerete
- A kifogások tisztességes rendezéséhez való jog.
- Egészséges környezethez, élethez való jog

20.2. A fogyasztóvédelmi nevelés tartalmi elemei

Társadalmi és állampolgári kompetenciák kialakításának elősegítése. Szociális és társadalmi kompetenciák fejlesztése Vállalkozási, gazdálkodási, cselekvési kompetenciák fejlesztése Az iskolai programban a pszichológiai mozgatókra és a helyes értékrend alakítására kell hangsúlyt fektetni. A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttműködéshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és társadalmi kompetenciák tudatos, pedagógiaileg megtervezett fejlesztése. Az állampolgári kompetenciák kialakításában kiemelt a jogait érvényesíteni tudó, a közéletben részt vevő fiatalok képzése.

Fontos, hogy nevelőmunkánk hatására javuljon a tanulóknak a fogyasztás során

- az ismeretszerző képessége,
- a döntési helyzet felismerése,
- a döntésre való felkészülés.

Ismereteket kell kapniuk a tanulóknak a piac, a marketing és a reklám szerepéről, hogy alkalmasabbakká váljanak e területen való eligazodásra. Hangsúlyozni kell a minőség és a biztonság szerepét a fogyasztás során, valamint a gazdaságosságot és a takarékoságot.

A középiskola befejezésekor a kritikus fogyasztói magatartás, az ökológiai fogyasztóvédelem, a környezettudatos fogyasztás, fenntartható fogyasztás, a megelőző fogyasztóvédelem fogyasztói kultúra fejlesztése eredményeként értsék ezeket a fogalmakat, és saját életükre alkalmazni tudják.

20.3. A fogyasztóvédelmi nevelés oktatás szinterei

Az egyes tantárgyak tanórai foglalkozásaiba beépíthetők:

- matematika üzleti számítások
- földrajz - eltérő fogyasztási struktúrák és szokások
- biológia - egészséges élelmiszerek, egészséges táplálkozás
- kémia élelmiszerbiztonság, kozmetikumok,
- történelem, társadalomismeret EU fogyasztói jogok, reklám,
- kommunikáció - reklám

Az egyes tantárgyak tanórai foglalkozásaiba jól beépíthetők a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos tartalmak:

Természettudományi tantárgyaknál: banki, biztosítási vagy üzemanyag fogyasztási számítások (matematika); mérés, mértékegységek, mérőeszközök (fizika); eltérő fogyasztási struktúrák és szokások (földrajz); génmódosított élelmiszerek, amíg egy élelmiszer a boltba kerül, táplálkozás kiegészítők és divatjaik, egészséges táplálkozás (biológia); élelmiszerbiztonság, élelmiszeradalékok, vegyszermaradványok, háztartási vegyszerek, kozmetikumok célszerű és tudatos használata (kémia).

Társadalomtudományi tantárgyaknál: reklámnyelv. felíratok, a reklám kommunikációs csapdái (magyar); EU fogyasztói jogok, fogyasztástörténet és fogyasztóvédelem, a reklám története (történelem); a reklám képi nyelve és hatásai (médiaismeret).

Szakmai tantárgyaknál: áruismeret, a gyártás és a termékminőség összefüggései; elektronikus kereskedelem, internetes fogyasztói veszélyforrások, telefónia.

Tanórán kívüli tevékenységek: versenyek, vetélkedők, bemutatók.
- Iskolán kívüli helyszínek: piaci séták, üzletek, pénzintézetek látogatása.

20.4. A fogyasztóvédelmi nevelés módszerei

Készségek fejlesztésével, mint a kritikus gondolkodásmód, az egyéni és csoportos döntéshozatal, a problémamegoldás, járulhatunk hozzá döntően e nevelési terület sikeréhez.

A tudatos fogyasztóvá nevelés gyakorlatában a szülők lehetnek a pedagógus legfontosabb segítői és viszont.

- Helyi, országos és Európai Unió szabályozások tanulmányozása.
- Viták, szituációs játékok (eladói és vásárlói érdekek összehangolása, jellemző piaci magatartások felismerése és elsajátítása). Érveléstechnikai gyakorlatok a hatékony érdekérvényesítés elsajátítására.

-

21. Az órarendkészítés szempontjai

Iskolánk órarendjének elkészítését befolyásolja a tanteremhiány, idegen nyelvi és informatikai tantárgyakban a bontott órák. Ezzel együtt törekszünk az alábbi szempontok érvényesítésére:

- Az órarend készítésénél elsődleges szempont a tanulók érdekeinek figyelembe vétele. Napi terhelésük a tantárgyak nehézségétől függően alakuljon.
- Az osztályok tanóráit a hét napjaira egyenletesen osztjuk el. Az elméleti órákat egyműszakos délelőtti oktatásban teljesítjük. A napi 6-7-órától csak nagyon indokolt esetben szabad eltérni.
- Törekedünk arra, hogy egy tantárgy tanórái ne egymást követő napokon, hanem egyenletesen, mindkét héten legyenek. Ahol kívánatos – vizuális nevelés, szakmai elmélet, szakmai alapozó – biztosítjuk a dupla órát.
- Az informatika órák tanterembeosztásánál törekszünk azoknak szaktantermekben történő megtartására.
Testnevelés óráknál biztosítjuk, hogy azok a tornateremben legyenek.
- Állandó tantermet biztosítunk valamennyi osztálynak. A tanteremkiosztásnál elsődleges szempont az osztályok „vándorlásának” minimalizálása.
- A tanév előkészítésekor a tantermet nem igénylő gyakorlatokat a kéthetes órarendi ciklus napjaira egyenletesen osztjuk el. Biztosítjuk, hogy az iskolában elméleti oktatáson lévő osztályok száma egyforma legyen.
- Az előzetes tantárgyfelosztás alapján biztosítjuk, hogy a szakelméleti tanárok esetében a gyakorlati napok beosztása miatt ne legyen teljesíthetetlen aszimmetria az A és B hetek között.
- Törekszünk arra, hogy a pedagógusoknak egymást követő 3 órájuk után legyen 1 „lyukasórájuk”. Napi leterhelésüknél az egyenletes óraelosztást tartjuk szem előtt.
- Figyelembe vesszük a pedagógusok szociális helyzetét, lehetőség szerint biztosítjuk a továbbtanulók, kisgyermeket nevelők, a pedagógus munkakörben dolgozó közoktatási szakértők esetében a szabadnapot.

22. A felvétel és az átvétel helyi szabályai

22.1 Felvétel az intézménybe

A kilencedik előkészítő évfolyamra a szakértői bizottság véleménye a jelentkezés és érvényes orvosi alkalmassági vizsgálat alapján vesszük fel a diákokat.

A további évfolyamokra (a képzés közben) az iskolába az iskolavezetés javaslatára, az igazgató döntésével, egyedi elbírálás szerint, érvényes szakértői javaslattal lehet bekerülni.

22.2 Személyi feltételek

Változott a nevelőtestület szak szerinti összetétele. Az állandó változást aránylag fájdalommentesen, az új tanári státuszok betöltését elfogadható színvonalon sikerült megvalósítani.

Nőtt az egyetemet végzett és a szakvizsgával rendelkező tanárok száma, ezzel összefüggésben csökkent a főiskolai végzettséggel rendelkezők aránya. A szakmai tanárok körében lényeges változással nem kell számolnunk.

23. Egészségnevelés és a környezeti neveléssel kapcsolatos feladatok

23.1 Egészségnevelési program

Az egészségnevelési tevékenység általános feladatai

A rendelkezésre álló módszerekkel elősegíteni a tanulók és a tantestület egészségének védelmét., az egészség fejlesztését. Együttműködési formák kialakítása pedagógiai, egészségügyi, gyermekvédelmi szakemberek, szülők és diákok között. A gyermekek, fiatalok sok időt töltenek az iskolában, egy olyan fogékony korban, amikor jelentősen befolyásolhatók szokásaik, alakíthatók ismereteik. Az egészségnevelés területén, az iskolának a prevencióban, a megelőzésben vannak lehetőségei.

23.2 Megelőzés

-Primer prevenció a betegségeket előidéző tényezők korai felismerésére és elkerülésére irányuló tevékenységek egészséges táplálkozás,

aktív szabadidő eltöltés,

egészséges, biztonságos környezet kialakítása, •

egészségkárosító magatartásformák elkerülése,

Másodlagos prevenció a már meglévő betegségek és hatásainak a feltartóztatását, vagy lassítását kívánja elérni, korai felismerés révén. A szakemberhez irányítás feladatát jelenti ez az intézménynek. A tanulók korszerű ismeretekkel és azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése érdekében. Tanulóinknak bemutatjuk, gyakoroltatjuk az egészséges életmód megőrzésére szolgáló tevékenységi és viselkedési

formákat. Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának tanórai és tanórán kívüli foglalkozásának feladata.

23.3 Az egészségnevelés helyzete az iskolában

Az egészségvédelem és az egészséges életmódra nevelés, mint minden oktatási intézményben, úgy a mi iskolánkban is egyik alapvetően fontos feladat. Több oka is van ennek:

- Az általános személyiségformálás fontos részének tartjuk az egészségnevelést.

Folytatjuk az elmúlt években megkezdett ez irányú tevékenységünket, amelyet a korábban elfogadott pedagógiai programban határoztunk meg. Erre alapozva fogalmazzuk meg a további tennivalóinkat is.

Korunk kedvezőtlen jellemzője a család szocializációs szerepének gyengülése. A tanulók jelentős része él olyan családban, ahol csak az egyik szülő lakik velük. A szülők részben vagy egészben áthárítják a nevelési kérdéseket az iskolára. Emiatt a nevelési-oktatási intézmények, így a mi intézményünk nevelőtestülete is érzékeli, hogy a nevelési feladatokból túl sok hárul rá.

A pedagógusok jelentős része úgy érzi, hogy a pedagógusképző intézményekben nincs megfelelően felkészítve az egészségneveléssel összefüggő feladatok oktatására. Az iskola költségvetési helyzete miatt hiányoznak az egészségnevelési segédeszközök is.

A tanulók gyakran tekintik úgy az egészségnevelést, mint moralizálást, vagy olyan ismeretet, amely korukból fakadóan távol áll tőlük, mert elképzelni is nehezen tudják, hogy ártó anyagoktól, helytelen táplálkozástól vagy - életmódtól betegeskedés is lehetnek.

23.4 Egészségnevelési stratégiánk

- A korai gyermekkortól kezdve számos befolyás éri a tanulók egészségről alkotott fogalmát, de számos hatás éri viselkedésüket, magatartásukat is. Gyakorlati értelemben az egészségi állapotot kedvezően vagy kedvezőtlenül befolyásoló szokásokat nevezzük egészségmagatartásnak. Arra törekszik intézményünk az egészségnevelés keretében, hogy a szélesen értelmezett pozitív egészségmagatartás és az értelmes, kiegyensúlyozott emberi élet összhangját alakítsuk ki a tanulókban.

- A szélesen értelmezett pozitív egészségmagatartás és az értelmes, kiegyensúlyozott emberi élet rokon fogalmak. Ezért van nagy jelentősége az egészségmagatartás formálásában az iskolában dolgozó pedagógusok ismereteinek és nevelési gyakorlatának.

- Az egészséget befolyásoló szokások kialakulásában nagyon fontosak a pontos ismeretek, a pozitív beállítódás és a cselekvést támogató környezeti tényezők. A kívánt cselekvés

végrehajtásához belső erő is kell. Az akarat fejleszthető, de folyamatosan kell minden évfolyamon a hatékonysága érdekében különböző feladatokat teljesíteni a tanulóknak.

- A kívánt szokások kialakítására szolgáló rendszeres gyakoroltatás a családi ház és az oktatási-nevelési intézményünk összehangolt egészségnevelési tevékenységét igényeli.

23.5 Egészségnevelési tevékenységi területek

Pozitív egészségmagatartás kialakításáért a következő átfogó területekkel foglalkozunk:

A mozgás, a táplálkozás, az élvezeti szerek és kábítószeres, valamint a gyógyszerek fogyasztásának módja, gyakorisága. A higiénés szokások. A szabadidős szokások: sport, hobbi, televízió, videó, számítógép, csavargás stb. A szexuális magatartás, annak kérdése, vajon szexuális életünket a biztonságra törekvés jellemzi-e. Az egészségmagatartás fogalmához tartozik az is, hogy biztonságosan alakítjuk-e ki környezetünket, biztonságra törekszünk-e a napi életünkben, használjuk-e azokat az eszközöket, amelyek a biztonságot növelik vagy sem.

Egészségügyi hálózathoz, szolgáltatáshoz való viszonyunk.

23.6 Az egészségnevelés átfogó feladatai

Egészségnevelési feladatok

Az intézményi egészségnevelésünknek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ismeretet és ösztönzést érezzenek egy személyes, ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó egészséges életvitelhez. Ebben a tevékenységben kiemelt szerepük van a biológia szakos pedagógusoknak az ismeretnyújtásban. Feladatuk, hogy az osztályfőnökökkel együtt megértessék az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát, konkrét tevékenységekben alakítsák ki, illetve szilárdítsák meg a helyes beállítódásokat. Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az iskola teljes pedagógiai rendszerébe, valamennyi tevékenységébe kell beépülnie. Ezek közé az alábbiak tartoznak.

A tanulóknak legyen megfelelő ismeretük önmagukról, szervezetük felépítéséről és működéséről, egészségi állapotukról. Ennek alapvető színtere a biológia és osztályfőnöki óra. Ismerjék a serdülőkorban és az ifjúkorban bennük lejátszódó élettani folyamatokat és változásokat, a testi higiénia fontosságát.- Rendelkezzenek megfelelő ismeretekkel a leggyakoribb vírusos és bakteriális betegségek kialakulásáról, a gyógyulási folyamatokról. A barátság, a párkapcsolatok, a családi életre nevelés, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben kiemelt téma. Az értékek ismerete a kiindulópont a nevelőmunkában. A szülők nevelési tevékenységükben szervezett segítségre szorulnak az iskolától.

Ezekre a részterületekre valamennyi évfolyamon figyelmet fordítunk, a korosztályoknak megfelelően eltérő tartalommal és mélységben. Ebben fontos szerepet szánunk az évente

megszervezésre kerülő előadássorozatoknak, amelyet szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalók tematikájából állít össze az iskolai védőnő.

Személyes krízishelyzetek felismerése az önismereti nevelés része, a kezelési stratégiák ismeretével együtt. Ezzel összefüggésben tudatosítjuk a személyes biztonság, a rizikóállalás és annak határai kérdéskört.

A szenvedélybetegségek elkerülése kiemelt fontosságú, ebben változatlanul iskolánk a prevencióra helyezi a hangsúlyt a dohányzás és alkoholfogyasztás visszaszorításában, a kábítószermentes életmódban, a kábítószerpótlók elkerülésében. Gyakran vagyunk már késésben, ezért minden pályázati lehetőséget megragadunk az egészségkárosítás visszaszorítására.

A szenvedélybetegek felismerésében nélkülözhetetlen a tanulókkal történő személyes foglalkozásban mennyiségi és minőségi előrelépés.

Folyamatosan kell tudatosítani a tanulóknál, elsősorban tantárgyi keretben, hogy elvileg minden kémiai anyag káros lehet, ha a normálnál nagyobb mennyiségben jut a szervezetbe. Háztartásokban mindazok a kémiai szerek veszélyesek, amelyek már kis mennyiségben a szervezetbe jutva is kiváltanak mérgezési tüneteket.

Figyelemfelhívásnak folyamatosan kell lenni a gyógyszerek, a mosó-, tisztító-, fehérítő- és mosogatószer, légtisztítók, kozmetikumok, mérgező gyom- és kerti növények, gyomirtáshoz, rovarirtáshoz, barkácsoláshoz, járműápoláshoz használt anyagok használatával kapcsolatban. Ismerjék a tanulók a mérgezések általános tüneteit.

Tapasztalataink igazolják, hogy az elégtelen táplálkozás a fejlődés, növekedés időszakában életre szóló kihatással is járhat. Tudatosítanunk kell a tanulók körében a rendszertelen étkezés, az egyoldalú táplálkozás, divatdiéták követéséből származó veszélyeket.

Az egészségfejlesztés szemléletének széles körű elsajátítása együttműködést kíván az iskolán kívüli egészségügyi-, prevenció- valamint civil szervezetekkel. Ebben fontos helye van a szűrővizsgálatoknak, a véradásnak, az önvizsgálati tájékoztatóknak.

Az egészségnevelési terv megvalósításában támaszkodunk az iskolaorvossal, védőnővel kialakított kapcsolatra, szakmai tevékenységükre.

23.7 Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Táplálkozási ismeretek bővítése, a helyes étkezési szokások fejlesztése:

Tanulóink étkezése, a fejlődő szervezet igényei miatt, különös gondot igényelnek. Helyes táplálkozással nagyfokú javulást lehetne elérni hosszú távon az érrendszeri és a daganatos betegségek visszaszorításában. Az átlagos magyar étkezési szokások miatt magas a túlsúlyos

fiatalok aránya, ez azonban gyakran vetekszik az alultápláltság kérdésével. Figyelmet fordítunk a helyes táplálkozási ismeretekre, az ételek mennyiségére és minőségére, az elfogyasztás módjára, valamint kezdeményező lépéseket teszünk ezek helyes gyakorlati megvalósulására.

24. Mindennapos testmozgás

Az iskolaorvosi szűrővizsgálatok visszajelzéseiből tudjuk, hogy tanulóink közel felénél diagnosztizálható valamilyen tartási rendellenesség, gerincferdülés, statikai lábbetegség. Az elváltozások gyakorisága nem igazolja a testnevelési órák hatékonyságát. Célunk, hogy a tanulóinknak életelemévé váljon a mozgás, mert ez egészséges fejlődésük elengedhetetlen feltétele. Az iskolai testnevelés, és a sport keretei között az egészségnevelés, a szociális kompetenciák, a csapatmunka, valamint a társakkal történő kreatív együttműködés egyaránt fejleszhető. A Köznevelési törvény 27. § alapján azon osztályokban, ahol közismereti oktatás is folyik felmenő rendszerben a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében szervezzük meg, melyből három óra kötelező tanórai testnevelés óra, kettő óra pedig kötelezően választható délutáni sportfoglalkozás keretében való sportolás. A délutáni sportfoglalkozáson való részvétel kiváltható, ha a tanuló valamely sportegyesület tagjaiként vagy amatőr sportolói szerződéssel versenyszerűen sporttevékenységet folytat, rendelkezik az adott tanévre érvényes versenyengedéllyel és erről a sportszervezete igazolást állít ki.

A testnevelő tanárok az eddigi gyakorlaton és motiváción változtatva legyenek a mindennapos testmozgás elméleti és gyakorlati megalapozói. A lehetőségeknek és az elvárásoknak megfelelően bővüljön a mozgáslehetőség.

- A testnevelő tanárok ismerik a gerinctartást javító programokat. Az óra eleji bemelegítés kiválóan alkalmas a testtartást javító gyakorlatok elvégzésére, amire minden alkalommal figyelmet fordítunk. Az iskolai tantermek folyamatos megújítása korszerű bútorokkal segíti a helyes testtartás kialakítását és megőrzését.

- A mozgás természetes igénnyé alakításban elengedhetetlen, hogy tanulókat a testnevelés órán sikerélmények ériék, a mozgást örömmel végezzék, aminek érdekében a testnevelés órák tartalmi megújítása is szükséges.

- Minden testnevelési órán és minden egyéb testmozgási alkalommal történjen keringési- és légző-rendszer megfelelő terhelése. A testnevelés és a sport személyiségfejlesztő hatásai érvényesüljenek hatékonyabban a teljes testmozgási programban. Olyan életminőség-sportokkal is megismertetjük a tanulókat, amelyeket egy életen át lehet folytatni az életminőség javítása érdekében.

- Fejleszteni szükséges a testnevelés tárgyi feltételeit az öltözői és vizesblokk felújításával.

- Évente felmérést kell végezni a tanulók körében a fizikai állóképesség, a fittség megállapítására. Az ebből eredő következtetéseket beépítjük a testnevelési órák tanmenetébe, a tömegsport foglalkozások tervezésébe.

24.1 A tanulók fizikai állapotának mérése

A Nkt. értelmében a tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszereket be kell építeni a helyi tantervbe. Az új szabályozás lehetőséget ad arra, hogy a korábban alkalmazott módszerek szerint folytatódjon a tanulók fizikai állapotának mérése. Iskolánk a NETFIT mérési tesztet alkalmazza A tanév elején és végén a tanulók általános fizikai teherbíró képességének minősítéséhez az aerob kapacitás és az általános testi erő mérésére összeállított motorikus próbákon elért teljesítményt mérjük és pontérték alapján értékeljük. A teszt értékei: A diákok fizikai állapotáról a felmérő tanár azonnal értékelhető adatokat kap. Az adatokból a tanár következtethet arra, hogy a diákok milyen képességeit kell a tanév során kiemelten fejleszteni.

- Az őszi és tavaszi felmérés eredményeit összehasonlítva lemérhető a diákok fizikai állapotában bekövetkezett változások. Az évente végzett felmérések korrekt képet adnak a diákok fejlődésének folyamatáról, valamint összehasonlíthatók az azonos évfolyamok több éven keresztül. A tesztek eredményeit számítógépes programmal végezzük. Fontosnak tartjuk a mérési eredmények összevetését az országosan feldolgozott adatokkal.

A testnevelő tanárok által elvégzendő feladatok:

- Egészség minőség- ellenőrzés a fizikai állapot mérése, értékelése.
- Egységes minőségbiztosítás a hiányosságok feltárása, illetve ezen képességek szerinti differenciált terheléssel történő felszámolása • rendszeres testedzési lehetőség biztosítása.

Folyamatos visszacsatolás a rendszeres testedzés hatásának elemzése az elért változás nyomon követésének biztosítása a tanár, a diák és a szülő számára egyaránt.

A fizikai állapot mérése nem cél, hanem diagnosztizáló eszköz, kiindulópont a terhelhetőség és egészség szempontjából leglényegesebb kondicionális képességek fokozatos fejlesztéséhez, az egyénre szabott edzéstervek elkészítéséhez. A vizsgálatot minden olyan egészséges tanuló elvégezheti, aki az iskolai testnevelés alól nem kap teljes felmentést. A könnyített- és gyógytestnevelésre utalt tanulók általános izomerejének minősítésére csak – szakorvosi vélemény alapján – az orvos által nem tiltott motorikus próbákon elért teljesítmények alapján végezhető el. A tanulók egészséges életvitelének alakításához, formálásához hasznos információkat nyújtanak a kiegészítő mérések, adatok (testsúly, magasság, mozgékonyág mérése). Az általános testi erő, erő-állóképesség mérése. Az alsó végtag dinamikus erejének mérése: helyből távolugrás. A kar-, a törzs-, a lábizmok együttes dinamikus erejének mérése: fekvőtámaszban

karhajlítás és –nyújtás folyamatosan, kifáradásig. - A váll- és törzsizmok dinamikus erejének mérése: tömött labdával dobás két kézzel, a fej fölött hátra. A hátizmok erő-állóképességének mérése: hason fekvésből törzsemelés és leengedés folyamatosan, kifáradásig. A hasizmok erő-állóképességének mérése: hanyattfekvésből felülés és visszaereszkedés folyamatosan, kifáradásig.

Az aerob állóképesség mérése - Cooper-teszt

25. Személyiségfejlesztés az egészségnevelés tükrében

A társadalomban egyre nagyobb számban megjelenő alternatív örömszerzési forma: a dohányzás, alkohol és drogfogyasztásból adódó problémák mindannak a következményei, hogy a teljes egészségi állapothoz fontos mentális egészségre, annak fejlődésére az elvártnál kevesebb figyelmet fordított a társadalom valamennyi intézménye. Iskolán belüli erőfeszítéseink nem hoztak látványos eredményt. Emiatt ezt a következő években kiemelt feladatnak tekintjük.

- Osztályfőnöki órákon személyiségfejlesztő programok keretében megvalósítjuk, hogy a tanulók objektíven fel tudják mérni saját egészségi állapotukat, ismerjék az egészségkárosító tényezőket, azok veszélyeit.

- Programokat szervezünk, ahol a tanulók alkalmazhatják a megtanult ismereteket, konkrétan tehetnek az egészségért. Ezek hatékonyságát növeljük pedagógusok vagy neves helyi ismert személyek részvételével, amelyben támaszkodunk a szakmai szervezetek javaslataira, és konkrét gyakorlati munkájára.

26. Környezeti nevelés

26.1 Környezeti nevelési program

Az intézményi környezeti nevelési programok akkor szolgálják a diákok érdekeit, ha a közoktatási stratégiai célok elérésével összhangban vannak. Az élethosszig tartó tanulás kulcskompetenciák fejlesztése révén:

- A környezeti nevelés lehetővé teszi, hogy élet közeli helyzetekben gyakorolják a tanulók az adatgyűjtést, elemzést, szóbeli információszerezést, kommunikációt, értő olvasást.

- Oktatási esélyegyenlőtlenségek mérséklésére is szolgál. A hagyományostól eltérő óravezetések aktivizálásra, érvényesülésre, fejlesztésre, differenciálásra adnak módot úgy, hogy a diákokat gyors sikerekhez juttatja. - Szolgálja az oktatás minőségének a fejlesztését, a tanítás tanulás folyamatának módszertani megújulását. - Pedagógusok szakmai fejlődését is támogatja, hisz a gazdaság dinamikusan fejlődő területe a környezetvédelem. Információs, kommunikációs technikák alkalmazását teszi lehetővé és a tárgyi feltételek javítását.

A környezeti nevelési program a szakképző iskolában a szakmai tantárgyak ismeretanyagába beépülve (anyag-és gyártásismeret) és önálló tantárgyként is megjelenik (környezet- és munkavédelem).

A környezeti nevelés az intézmény minden pedagógusának tanórán és tanítási órán kívül is feladata.

Ezen belül nevelőmunkánk kiemelt területe a természet, a társadalom, a család összefüggésének, összekapcsolódásának, egymásra épülésének és egymásra hatásának megismertetése. Tanulják meg tanulóink a legfontosabb természeti tényezőket, valamint az egész Földet átfogó folyamatokat a természetben és a társadalomban egyaránt. A nevelésünk érzelmre, értelemre, képzeletre és cselekvésre egyaránt hatással van. Építünk a családból hozott értékekre, a civil társadalom helyi szerveivel, az állami intézményekkel kialakított és fejlesztendő kapcsolatokra. Feladatunk, hogy a tanulóink tudják rangsorolni a műveltségterületeket a környezeti értékek érvényesíthetősége szempontjából. Nevelőmunkánk ez irányú alapvető célja: a természet tiszteletének, a környezettudatos magatartásnak a kialakítása, a környezetért felelős életvitel elősegítése. Olyan magatartás birtokába juttatni tanulóinkat, hogy mindennapi életüket testi, lelki, szellemi harmóniában valósíthassák meg a természettel, a társadalommal, mindezt iskolatársaikkal, családjukkal, a későbbiekben munkatársaikkal, más emberekkel összhangban.

26.2 Környezeti nevelési stratégiánk

Stratégiánk legfontosabb alapelve, hogy a környezet is, a nevelés is minden egyes embert érint. Környezet alatt komplex módon a természeti, mesterséges és társadalmi környezetet értjük. Ezek –és az ezekkel kapcsolatos kérdések – egymástól elválaszthatatlanok. Környezeti nevelésünk célja tudatformálás – a társadalmi környezet olyan javítása, amely nélkül nem képzelhető el a másik kettőben érdemi változás, nem létezhet fenntartható élet. A fenntartható fejlődés olyan gondolkodásmód kialakítását igényli a nevelőtestület minden tagjától – mert a maga területén mindenki a környezeti nevelés szereplője -, amely képes a világ kihívásait rendszerben szemlélni. Egyúttal választ is adni úgy, hogy nem szül újabb ellentéteket az ember és a természet között. A fenntartható fejlődés a nevelőmunkában is új fogalom. Ebben a fenntartható és a fejlődés szavak nem külön-külön, hanem csak együtt értelmezhetők. A fogalom nem jelent mást, mint olyan fejlődést, amely mindig elegendő forrást hagy a jövő nemzedékek életfeltételeinek kielégítésére, életminőségének jobbítására.

Intézményünkben arra törekszünk, hogy a környezeti nevelés kiterjedjen egyrészt a természet rendszerszemléletű és a fenntarthatóság szempontjait is magába foglaló tanulmányozására, tehát ismeretátadásra. Másrészt az emberi együttélés, illetve az ember-természet kapcsolatának bemutatására, értelmezésére, Megértetni és elfogadtatni tanulóinkkal, hogy ez a kapcsolat nem a természet feletti uralmat jelenti, hanem a felelősséget világunk épségének és szépségének megőrzéséért. Környezeti nevelésünkben ötvöződik az ökológia és a humánökológia, mert meggyőződésünk, hogy csak az ember biológiai és társas-társadalmi természetének sajátosságaira építve formálható az értékrend és az erkölcs, alakíthatók az életviteli értékek. Szükségesnek tartjuk a tantárgyak közötti integráció jelentőségét, ebben építünk a fogalmi alapokra, és jól működő módszereket alkalmazunk, építve minden pedagógus összehangolt és kreatív tevékenységére. A környezeti nevelés tehát fontos a közoktatás modernizációjában, a tananyag tartalmi fejlesztése, a hatékony tanulási-tanítási módszerek elterjesztése és a jövőre irányuló nevelési törekvések révén. Hosszú távú célunk, jövőképünk, hogy környezettudatos felnőtté váljanak a tanulóink. Ennek érdekében törekszünk arra, hogy kialakítsuk szemléletükben és cselekedeteikben:

- a környezettudatos magatartást és életvitelt;
- a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartást és életvitelt;
- a természetes és mesterséges környezet értékei iránti felelős magatartást, annak megőrzésének igényét,
- és érte történő tenni akarást; -
- a természeti és épített környezet szeretetét és védelmét, a sokféleség őrzését;
- az egészséges környezetben egészséges életmód igényét, és elsajátítani az ehhez vezető technikákat, módszereket.

26.3 Környezeti nevelés a közismereti tantárgyakban

Az iskolai nevelő-oktató munka nem szorítkozik ugyan a tantárgyak óráira, de a feladat zömét mégiscsak ezek között a keretek között valósítjuk meg. Nem kerülhetjük meg tehát a tantárgyakat és a tanórákat. Környezeti nevelés minden tantárgyban benne lévő ismeretre épít. Résztudásokat kell összeépíteni egészszé. Kétségbevonhatatlan a természettudományi tárgyaknak igen nagy a felelőssége, hiszen a természetre vonatkozó kultúra a környezeti nevelés egyik pillére. A társadalomtudományi tárgyak feladata, hogy a társadalomszerveződés, valamint az emberi viselkedés és kultúra irányából közelítsék meg a kérdést. A környezeti válság megoldása nem képzelhető el a jelenlegi társadalmi viszonyok meghaladása nélkül. A korábbi

döntések elemzése segíti a jelenben való eligazodást, növeli a jövő iránti felelősséget. Ezek a tantárgyak tehát útmutatást és gyakorlatot adhatnak a környezeti gondok felismeréséhez és megoldásához, a közügyekben való részvételhez.

- Az emberismereti, humán tantárgyak feladatai közé tartozik az is, hogy bemutassák a fogyasztói modell helyett javasolt utakat, a környezeti válság megoldásához szükséges világnézet és erkölcsi értékrendet, valamint a rendelkezésünkre álló – és szükséges - gazdasági és jogi eszközöket.

- A művészeti tárgyak megkülönböztetetten alkalmasak a környezeti kérdéskör érzelmi megközelítésére, keretet adnak a természet és az ember alkotta környezet szépségeinek átéléséhez, az „érintetlen” természettel vagy a leromlott környezettel kapcsolatos érzések művészi megfogalmazásához. Ezen túl a természet és a kultúra szoros kapcsolatának bemutatásához, a mítoszokban, jelképekben rögzített ökológiai tudás közvetítéséhez. Ezek a tantárgyak hatásosan tudják felhívni a figyelmet az értékvesztésre, az uniformizálódásra, kulturális örökségünk megőrzésének fontosságára. A testnevelés tantárgy a környezet és az egészség szoros kapcsolatának megéreztetésével, megértésével, az igények kialakításával teheti a legtöbbet. A különböző tantárgyak vonatkozásában általános tennivalóink: Szorgalmazni kell, hogy minden pedagógus tekintse feladatának a környezeti nevelést. Erősíteni kell azt a szemléletet, hogy a környezeti nevelés csak részben természettudomány, emellett és elsősorban látás- és gondolkodásmód. Valamennyi tantárgyba kerüljenek be a szükséges környezeti nevelési ismeretek, készségek, értékek, fejlesztési követelmények. Komplex megközelítés érdekében erősíteni kell a hagyományos tantárgyak együttműködését. Helyi értékek feltárása.

26.4 Környezeti nevelés a szakmai tantárgyakban

A környezeti nevelés a szakképzésben azért is különösen fontos, mert a gazdaság különböző területein a termelőmunkát az ebből a rendszerből kikerülők végzik majd, így a környezetterhelés mértéke hatványozottan rajtuk múlik. Pedagógiai célként, illetve feladatként kitűzhetjük olyan képességek és azok kialakulásának elősegítését a tanulóinkban, amelyek szükségesek az emberek, kultúrájuk és környezetük közötti kölcsönkapcsolatok megértéséhez, a környezetorientált magatartás, felelősségteljes cselekvési készség fejlesztéséhez.

26.5 Az alapképzés órakeretében megvalósítandó feladatok

- Az általános és egységes célok mellett, amelyet a „Munka- és környezetvédelem” tantárgy biztosít, árnyaltan, a szakképzési részterületek sajátosságait figyelembe véve kell a célokat és feladatokat kijelölni.
- A célok elérése érdekében minden oktatott tantárgy keretében kell hozzájárulni a környezeti nevelés átfogó és részterületeihez. A szemléletformáló, alapozó környezeti ismeretek vonatkozásában minden szakmacsoport tekintse feladatának a környezetbarát szemlélet alakítását. Az értékrendszer és magatartás csak ismereti háttérrel oldható meg.
- A szakmai tantárgyak keretein belül lehetőség van a technika, a technológia és környezet kapcsolatának bemutatására. Ezen belül hangsúlyt fordítunk a környezetbarát anyagok, gépek megismertetésére, azok megfelelő módon történő gyakorlati felhasználására.
- Tanulóiban tudatosítjuk a megújuló és meg nem újuló energiaforrásokat, azok környezeti hatásait. Tudatosítjuk, hogy az egyén energiafelhasználásának a kultúrája mennyire hat a környezetre.
- Általánosan elfogadott magatartássá tesszük, hogy a negatív környezeti hatású eljárások – bármely szakterületről legyen is szó – szakmai szempontból sem elfogadhatóak.
- Az emberi tevékenység velejárója a környezetet és élővilágát veszélyeztető hulladék. Megismertetjük a tanulókat a választott szakmájukkal kapcsolatos veszélyes hulladékok fajtáit, környezetkárosító hatását, de kezelésük és ártalmatlanításuk módját is.

26.6 Az alapképzésen kívüli környezeti nevelési feladatok

Az intézmény és közvetlen környezete, mint munkahelyünk tekintetében törekszünk a környezetbarát iskola megteremtésére, hogy jellemző legyen a tisztaság és a zöld területek védelme és karbantartása. Ennek érdekében sokféle teendőből választhatnak osztályközösségek, egyének.

- A szelektív hulladékgyűjtés kialakítása, megszervezése, gazdasági előnyének tudatosítása.
- Pályázatok, kiállítás-rendezés, kérdőíves felmérés, környezetvédelmi jeles napokról megemlékezés,
- Látogatások: szemétközelőben, szennyvízkezelőnél, nemzeti parkban, botanikus kertben, vadas parkban.

27. A pedagógiai programmal kapcsolatos egyéb intézkedések

27.1 A pedagógiai program érvényességi ideje

- A pedagógiai programban az iskola fogyasztóvédelmi-, egészségnevelési-, környezeti nevelési program, már nem új elem, évente ismétlődő feladat.
- Jelen módosítás oka a törvényi változás: A nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXC. törvény, A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény, a 2012. évi CLXXXVIII. törvény a köznevelési feladatot ellátó egyes önkormányzati fenntartású intézmények állami fenntartásba vételéről, és azok kötelező előírásai.

27.2 A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

- A pedagógiai programban megfogalmazott célok, feladatok megvalósulását az iskolai nevelőtestület évente az ellenőrzés, mérés, értékelés, minőségfejlesztés részeként felülvizsgálja, kijelöli a további teendőket,- éves munkaterv elkészítése.
- Az új szakmák, előrehozott és duális képzések esetében egyelőre a központi programot vesszük át és a helyi tantervünket a későbbiekben is arra kívánjuk alapozni.

27.3 A pedagógiai program módosítása

A módosítást kezdeményezheti:

- az intézmény igazgatója
- a nevelőtestület bármely tagja,
- a nevelőtestület szakmai közössége
- fenntartó.

A szülők, tanulók szervezetei az iskola igazgatójának tett javaslat alapján kezdeményezhetik.

A módosítást a nevelőtestület fogadja el és az intézményvezető/igazgató jóváhagyásával válik érvényessé.

A módosított, jóváhagyott pedagógiai programot a következő tanév első napjától kell bevezetni.

27.4 A program nyilvánosságra hozatala

Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.

A pedagógiai program egy-egy példánya megtekinthető:

- a fenntartónál,

- az intézmény igazgatójánál,
- az oktatás.hu oldalon,
- az iskola honlapján, elektronikus rögzítés útján.

28. Pedagógiai program elfogadása és jóváhagyása

A pedagógiai programot a szülői közösség iskolai vezetősége 2016. szeptember 15-én tartott ülésén véleményezte, elfogadásra javasolta.

Kecskemét, 2016. szeptember 15.

.....
Szülői Közösség iskolai képviselője

A pedagógiai programot a nevelőtestület 2016. szeptember 15-én megtartott ülésén elfogadta.

Kecskemét, 2016. szeptember 15.

.....
Igazgató